

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN INFORMERAR

KATALOG H 2000

Regionalt planeringsunderlag i Kalmar län

En sammanställning av myndigheters ställningstagande om statliga intressen, samt redovisning av utredningar och rapporter.

En resurs för den kommunala översiktsplaneringen.

KATALOG H 2000

REGIONALT PLANERINGSUNDERLAG I KALMAR LÄN

		sida
Inledning		3
Miljöbalken, övergripande bestämmelser	MB 1, 2 kap	5
<i>Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden</i>		
Stora opåverkade mark- och vattenområden	MB 3:2	8
Ekologiskt särskilt känsliga mark- och vattenområden	MB 3:3	9
Jordbruk	MB 3:4	11
Skogsbruk	MB 3:4	12
Yrkesfiske	MB 3:5	15
Naturvård	MB 3:6	18
Kulturmiljövård	MB 3:6	23
Friluftsliv	MB 3:6	28
Fyndigheter av ämnen och material	MB 3:7	32
Industriell produktion	MB 3:8	35
Energiproduktion	MB 3:8	36
Energidistribution	MB 3:8	39
Vägar	MB 3:8	42
Järnvägar	MB 3:8	45
Sjöfart	MB 3:8	48
Flygplatser	MB 3:8	50
Tele- och radiokommunikationer	MB 3:8	52
Vattenförsörjning	MB 3:8	53
Avfallshantering	MB 3:8	56
Totalförsvaret	MB 3:9	58
<i>Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet</i>		
Kustområdet Oskarshamn till norra länsgränsen	MB 4:1, 4:2	60
Öland	MB 4:1, 4:2	60
Kustområdet Simpevarp till norra länsgränsen	MB 4:1, 4:3	60
Kustområdet från södra länsgränsen till Simpevarp	MB 4:1, 4:4	60
Emån med tillhörande vattenområden	MB 4:1, 4:6	61
<i>Övrigt</i>		
Natura 2000		63

Länsstyrelsen har enligt miljöbalken (MB) och plan- och bygglagen (PBL) ansvar för att ställa samman utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med naturresurser i länet och som finns hos statliga myndigheter. Länsstyrelsen är vidare skyldig att på begäran tillhandahålla sådant planeringsunderlag åt kommuner och myndigheter som skall tillämpa MB.

Vid samråd om planförslag skall länsstyrelsen ge råd om tillämpningen av 2 kap PBL och verka för att riksintressen enligt MB tillgodoses, verka för att sådana frågor om användning av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt och verka för att bebyggelsen blir lämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser samt ta tillvara statens (myndighets-) intressen.

KATALOG H 2000 skall utgöra en sammanställning av väsentligt planeringsunderlag bl.a. om statliga intressen som finns för Kalmar län. Länsstyrelsen har för avsikt att hålla katalogen aktuell. Aktuell katalog skall finnas tillgänglig på länsstyrelsens hemsida på Internet, www.h.lst.se/verk/plan/plan_hem.htm

Vi har sorterat materialet under ett antal sakområdesrubriker. Utgångspunkten har varit Miljöbalken och dess bestämmelser samt vad som i PBL och dess förarbeten anges som viktiga underlag för den kommunala översiktsplaneringen. För varje ämnesområde har vi slutligen valt att redovisa följande.

- A Lagtext
- B Anspråk på riksintresse från centrala verk
- C Länsstyrelsens synpunkter m.m.
- D Övrigt planeringsunderlag
- E Myndighetskontakt

Eventuella kartor inom ämnesområdet presenteras sist i avsnittet.

Värdebeskrivningar redovisas inte här men finns tillgängliga hos Länsstyrelsen. I förekommande fall redovisas Länsstyrelsens och andra regionala aktörers synpunkter under varje sakområde. Avsikten är att allt material skall finnas tillgängligt i GIS-anpassad digital form (Länsstyrelsen använder verktygen Arc Info/ArcView). En stor del av detta GIS-material är kvalitetssäkrat endast som planeringsunderlag för skalor i den översiktliga planeringen, d v s avgränsningarna har i vissa fall mer eller mindre stora fel.

På nästa sida presenteras en översiktlig sammanställning av de olika ämnesområdena som tas upp i KATALOG H 2000, och de ansvariga statliga myndigheterna samt kontaktpersoner på Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen Kalmar län
Samhällsutvecklingsenheten

Samhällssektor	Central myndighet	Länsstyrelsens ansvariga enhet eller funktion
Stora opåverkade mark- och vattenområden	Naturvårdsverket	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i> ; Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Ekologiskt särskilt känsliga mark- och vattenområden	Naturvårdsverket	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i> ; Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Jordbruk	Jordbruksverket	Lantbruksenheten, <i>Carl-Bertil Nelson</i>
Skogsbruk	Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland	Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Yrkesfiske	Fiskeriverket	Projektsekreterariatet, <i>Anders Kjellberg</i>
Naturvård	Naturvårdsverket	Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Kulturmiljövård	Riksantikvarieämbetet	Funk. för kulturmiljövård, <i>Kjell-Håkan Arnell</i>
Friluftsliv	Naturvårdsverket	Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Fyndigheter av ämnen och material	SGU	Funk. för naturvård, <i>Anna Aleljung</i>
Industriell produktion	NUTEK	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i>
Energiproduktion	Energimyndigheten	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i>
Energidistribution	Energimyndigheten	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i>
Vägar	Vägverket	Planfunktionen, <i>Gunnel Göransson</i>
Järnvägar	Banverket	Planfunktionen, <i>Gunnel Göransson</i>
Sjöfart	Sjöfartsverket	Planfunktionen, <i>Gunnel Göransson</i>
Flygplatser	Luftfartsverket	Planfunktionen, <i>Gunnel Göransson</i>
Tele- och radiokommunikationer	Post- och telestyrelsen	Planfunktionen, <i>Gunnel Göransson</i>
Vattenförsörjning	Naturvårdsverket	Funk. för miljöskydd, <i>Sven Andersson</i>
Avfallshantering	Naturvårdsverket	Funk. för miljöskydd, <i>Nina Hansson</i>
Totalförsvar	Försvarsmakten, Överstyrelsen för civil beredskap	Försvarsfunktionen, <i>Ulf Sandeberg</i>
Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet	Boverket Naturvårdsverket	Planfunktionen, <i>Lennart Weiman</i> ; Funk. för naturvård, <i>Stefan Svenaeus</i>
Natura 2000	Naturvårdsverket	Funk. för naturvård, <i>Tomas Järnetun</i>

A. Lagtext

1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

2 § Bestämmelserna i 3 och 4 kap. skall tillämpas endast vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillståndsprövning av sådan verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9, 11 och 12 kap. och vid regeringens tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. samt enligt vad som är föreskrivet i luftfartslagen (1957:297), lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, väglagen (1971:948), lagen (1978:160) om vissa rörledningar, lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, plan- och bygglagen (1987:10), minerallagen (1991:45), lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon, lagen (1995:1649) om byggande av järnväg och ellagen (1997:857).

3 § I fråga om verksamhet som kan orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken tillämpas utöver balken även bestämmelser i annan lag.

Såvitt gäller skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete samt i sådana hänseenden i övrigt som huvudsakligen avser arbetsmiljön tillämpas bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160).

4 § I fråga om viss miljöfarlig verksamhet och viss vattenverksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsöverskridelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

5 § Regeringen får, i den utsträckning det på grund av rådande särskilda förhållanden är nödvändigt för att stärka försvarsberedskapen, meddela föreskrifter för totalförsvaret som avviker från denna balk, dock inte inom sådant ämnesområde för vilket föreskrifter måste meddelas i lag.

6 § I lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen finns föreskrifter om verkan av unionens fördrag och andra instrument samt de Europeiska gemenskapernas beslut.

7 § I fråga om renhållning inom vissa vägområden och angränsande områden gäller 26 § väglagen (1971:948).

I fråga om framförande av luftfartyg i överljudsfart och luftfartygs miljövårdighet gäller 1 kap. 2 a § och 3 kap. 1 § luftfartslagen (1957:297).

I fråga om framdragande och begagnande av rörledning gäller i vissa fall 23 § lagen (1978:160) om vissa rörledningar.

2 kap. Allmänna hänsynsregler m.m.

1 § När frågor provas om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens och när sådana villkor provas som inte avser ersättning samt vid tillsyn enligt denna balk är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.

I detta kapitel avses med åtgärd en sådan åtgärd som inte är av försumbar betydelse i det enskilda fallet.

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

4 § För verksamheter och åtgärder som tar i anspråk mark- eller vattenområden annat än helt tillfälligt skall en sådan plats väljas som är lämplig med hänsyn till 1 kap. 1 §, 3 kap. och 4 kap.

För all verksamhet och alla åtgärder skall en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

5 § Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand skall förnybara energikällor användas.

6 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas

Miljöbalken, övergripande bestämmelser

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism.

7 § Kraven på hänsyn enligt 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. När det är fråga om totalförsvarsverksamhet eller om en åtgärd behövs för totalförsvaret, skall även detta förhållande beaktas vid avvägningen.

Avvägningen enligt första stycket får inte medföra att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. åsidosätts.

8 § Alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kap. I den mån det föreskrivs i denna balk kan i stället skyldighet att ersätta skadan eller olägenheten uppkomma.

9 § Kan en verksamhet eller åtgärd befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön, även om sådana skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått vidtas som kan krävas enligt denna balk, får verksamheten bedrivas eller åtgärden vidtas endast om det finns särskilda skäl.

En verksamhet eller åtgärd får inte bedrivas eller vidtas om den medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämrats avsevärt.

Vad som sägs i första och andra stycket gäller inte, om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kap. 1, 3 eller 4 §.

10 § Om en verksamhet eller åtgärd är av synnerlig betydelse från allmän synpunkt kan regeringen tillåta denna, även om förutsättningarna är sådana som anges i 9 § andra stycket. Detta gäller dock inte om verksamheten eller åtgärden kan befaras försämma det allmänna hälsotillståndet.

Beslut enligt första stycket får förenas med villkor för att tillgodose allmänna intressen.

3 Kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden

1 § Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

A. Lagtext, MB 3 kap 2 §

Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Dessa områden berörs endast av grundläggande hushållningsbestämmelser, d v s ett förhållningssätt vid synen på markanvändningen. Det är kommunens ansvar att i samband med översiktsplanarbetet ange vilka områden som är av karaktären stora opåverkade områden sett i relation till de kommunala förhållandena.

Länsstyrelsen och kommunerna kan gemensamt diskutera hur bestämmelsen skall komma till uttryck i planeringen.

Länsstyrelsen har inte för avsikt att framställa ett samlat underlag för länet.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har studerat hur stora opåverkade områden kan anges. Deras rapport "**Skydd av stora sammanhängande landsbygdsområden**", NRL-underlag nr 4, har distribuerats till alla kommuner i länet. Man föreslår bl a att en karta över områden som är påverkade av större exploateringsföretag upprättas.

D. Övrigt planeringsunderlag

Miljöfrågor och ekologiska frågor i kommunernas översiktsplanering, Boverket, 1989. PBL/NRL-underlag nr 30.

Se även regeringens prop 1985/86:3 om NRL, sid 47-51 och sid 154-156 och prop 97/98:45 del 2 sid. 30.

Tysta områden i Habo & Mullsjö kommuner. Ingemansson Technology AB, 2000. CD-skiva. Kontaktperson Henrik Runström eller Torbjörn Appelberg, tfn 036-14 24 80

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00
106 48 STOCKHOLM
<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Lennart Weiman
Funktionen för naturvård, Stefan Svenaeus
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Ekologiskt särskilt känsliga mark- och vattenområden

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

A Lagtext, MB 3 kap 3 §

Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Dessa områden berörs endast av grundläggande hushållningsbestämmelser, d.v.s. ett förhållningssätt vid synen på markanvändningen. Några riksintressen skall inte anges. Länsstyrelsen och kommunerna bör gemensamt diskutera vilka områden som skall anses berörda av bestämmelsen.

I samband med beslut enligt Miljöbalksanknutna lagar har respektive beslutande myndighet ansvar för att MB tillämpas.

I samband med översiktsplanarbetet är det kommunernas ansvar att frågan utreds och beaktas.

Ett omfattande underlag av varierande aktualitet finns på länsstyrelsen men också på skogsvårdsstyrelsen, kommunerna och hos lokala miljöorganisationer.

Ekologiskt känsliga områden av vissa slag har bl a redovisats i specialinventeringar av olika naturtyper, t ex våtmarksinventering, urskogsinventering, inventering av äng och hage samt områden som uppmärksammas i kalkningsplan, fiskevårdsplan och genomgången av riksintresseområden för naturvård.

Följande redovisningar är av särskilt värde:

Regional miljöanalys för Kalmar län, Lst i Kalmar län 1989-05-09.

Natur och naturvård på Öland - Inventering, värdering och skydd av öländsk natur, Lst informerar 1982:9

Natur i Östra Småland, Redovisning av områden med höga naturvärden i smålandsdelen av Kalmar län, Lst, utkom i december 1997

Odlingslandskapet i Kalmar län - Bevarandeprogram, en rapport per kommun; Lst informerar 1995:2, 10-14, 16-18, 20, 24, 25

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Naturvårdsverket, Rapport 4815.

Myrskyddsplan för Sverige, Naturvårdsverket 1984

Regionala miljömål, Lst i Kalmar län 1994

Naturvårdsverket har i uppdrag att tillsammans med fiskeriverket, jordbruksverket och skogsstyrelsen lämna underlag i fråga om vilka *ekosystem* och vilka *växt- och djurarter* som bör *uppmärksammas*. Vidare kan länsstyrelsen lämna uppgifter om områden/objekt som avsatts som *naturreservat (inkl. naturvårdsområde)*, *nationalparker*, *naturminnen* och för *biotopskydd*. Vidare kan uppgifter lämnas om vilka områden som ingår i *Natura 2000* och i *konventionen om våtmarker (CW)*. Skogsvårdsstyrelsen kan lämna uppgifter om *nyckelbiotoper* i skog och avsatta *biotopskyddsområden i skog*.

Ekologiskt särskilt känsliga mark- och vattenområden

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

D. Övrigt planeringsunderlag

Aktionsplan för biologisk mångfald. Rapport 4463, Naturvårdsverket 1995

Nationella miljömål. 15 miljö kvalitetsmål fastställda av riksdagen 1999. En rapport per delmål från Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, SGU och Jordbruksverket redovisar förslag till delmål som skall behandlas av miljömålskommittén.

Vattenplanering, verktygslåda för vattenanknuten planering, Naturvårdsverket rapporter 4485-4502/Boverket PBL/NRL-underlag nr 46, 1996.

Miljöfrågor och ekologiska frågor i kommunens översiktsplaner. PBL/NRL-underlag nr 30. Boverket, 1989.

Naturvärdesbedömning av 20 värdefulla sjöar i Kalmar län, Lst informerar 1991:6.

Inventering av glacialrelikta kräddjur i Kalmar län 1986, Lst informerar 1990:3.

Biologisk bedömning av försurningssituationen i fjorton vattendrag i Kalmar län 1988-1989, Lst informerar 1989:19.

Skyddsvärda och försurade vattenmiljöer inom Kalmar län, Lst informerar 1989:13.

Våtmarksinventering inom fastlandsdelen av Kalmar län, del 1 och 2. Naturvårdsverkets rapport 1787 och 1788 (1984).

Våtmarksinventering av Öland, Lst i Kalmar län informerar 1994:3

Flodpärlmusslan i Kalmar län, Lst informerar 1991:1.

Inventering av ängs- och hagmark, samtliga kommuner i länet, Lst informerar 1989-1991

Rädda Uttern i Småland och Utterinventering i Småland 1991 (Föreningen Rädda Uttern i Småland).

Naturvård i Mittlandsskogen, Lst informerar 1991:4.

Inventering av sandstäpp på Öland 1995, Lst informerar 1996:1

Inventering av hässlen på Ölands mittland, Lst informerar 1998:8

Naturinventering i Emåns dalgång, Lst meddelande 1997:1

På länsstyrelsens hemsida kan följande material om miljösituationen i länet hämtas:
samordnad kustvattenkontroll i Kalmarsund samt Oskarshamns och Västerviks skärgård, Kalmar läns luftvårdsförbunds *mätningar av svavel- och kvävenedfall*, mätning av *tungmetallinnehåll i husmossa* samt *kvicksilverhalten i gädda*.

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00

106 48 STOCKHOLM
<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen i Kalmar län, 0480-82000,
Planfunktionen, Lennart Weiman
Funk. för naturvård, Stefan Svenaeus
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 4 §

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningens värde jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Länets jordbruksmark har ett bevarandevärde ur flera synpunkter. Den är främst underlag för länets livsmedelsproduktion och därmed också en viktig bas för livsmedelsindustrin. Jordbruksmarken har även sitt värde i att bevara ett öppet odlingslandskap och den biologiska mångfalden som är knuten härtill. Ett varierat och öppet odlingslandskap har också stor betydelse för länet som turistmål.

De hot som finns mot jordbruksmarken är nedläggning och exploatering. Nedläggning påverkas främst av lönsamheten i jordbruksproduktionen. I samband med anslutningen till EU kom jordbruket att omfattas av betydande areal- och miljöstöd. Den tidigare pågående nedläggningen av jordbruksmark, som skett främst i skogsbygden, har nu stoppat upp och ett visst återtagande av brukande har skett de senaste åren.

Ianspråktagande av jordbruksmark för andra ändamål än jord- och skogsproduktion av någon omfattning förväntas inte inom den närmaste framtiden och har ingen påverkan på jordbruksmarkens värde i stort. Mindre ingrepp kan dock lokalt ha stor betydelse varför det är av vikt att prövning görs i de fall där jordbruksmark planeras övergå i annan markanvändning.

D. Övrigt planeringsunderlag

Kartor på all brukad jordbruksmark i länet finns fr.o.m. 1998 tillgänglig hos länsstyrelsen i digital form i skala 1:10000 med ekonomiska kartan som underlag.

Inventering av ängs- och hagmark, samtliga kommuner i länet, Lst info. 1989 - 1991.

Odlingslandskapet i Kalmar län - Bevarandeprogram, en rapport per kommun; Lst informerar 1995:2,10-14,16-18,20,24,25

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Naturvårdsverket, Rapport 4815.

E. Myndighetskontakt

Jordbruksverket, 036-15 50 00

551 82 JÖNKÖPING

<http://www.sjv.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Lantbruksenheten, Carl-Bertil Nelson

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 4 §

Jord- och **skogsbruk** är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Kommunerna har ansvar för behandlingen av skogsbruksintressena i den kommunala planeringen.

Skogsbruket har i NRL inte givits ställning som riksintresse trots näringens stora nationella betydelse. Främsta orsaken till detta är att det då i praktiken skulle vara nödvändigt att i stort överge principen i PBL om ett till kommunerna decentraliserat planeringsansvar. Den "nationella" näringen skogsbruk bör dock inte tillmätas mindre vikt än de näringar och intressen vilka enligt 3 kap 5-8 § MB kan ges ställning som riksintresse.

För att samhällets skogspolitik skall kunna uppfyllas krävs att skogsbruk i största möjliga utsträckning kan bedrivas även i områden där andra intressen får karaktär av riksintresse. Men skogsbruket inom dessa områden kommer ändå - och skall - i hög grad påverkas av bevarandeintressena, se **skogsvårdslagen 1 §**:

Skogen är en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln skall hänsyn tas även till andra allmänna intressen.

Skogsbruket måste således bedrivas med särskild hänsyn tagen till bevarandeintressena. Detta kan i allmänhet ske inom ramen för skogsvårdslagens hänsynsregler. Förordningen om statligt stöd till skogsbruket (SKFS) har en särskild följsamhetsregel som innebär att stöd inte får lämnas om den föreslagna åtgärden eller eventuell följdåtgärd påtagligt skadar naturvården eller andra allmänna intressen.

Olika åtgärder av betydelse för skogsbruket, t ex dikning, kan aktualiseras enligt ett antal olika lagar under MB, varvid MB:s bestämmelser om hänsyn till skogsnäringen får direkt betydelse vid prövning av åtgärdens tillåtlighet.

Skogsbruket kommer inom de områden som angetts vara av riksintresse på så sätt att verka inom de ramar som MB drar upp även om skogsbruket inte direkt regleras i säkerställandebestämmelserna. Staten har genom skogsstyrelsen och på länsnivå skogsvårdsstyrelsen uppsikt över skogsbrukets intressen i den kommunala markanvändningsplaneringen.

Skogsvårdsstyrelsen skall inom sitt ansvarsområde ställa samman underlag för tillämpningen av bl a MB. I planärenden enligt PBL som berör skogsmark skall länsstyrelsen inhämta skogsvårdsstyrelsens yttrande enligt plan- och byggförordningen.

I övrigt bör skogsvårdsstyrelsen lämna synpunkter på kommunernas planering dels via länsstyrelsen, dels via direkta kontakter med kommunerna. Länsstyrelsen bör dock med hänsyn till sitt samordningsansvar alltid hållas informerad om skogsvårdsstyrelsens kommunkontakter.

Genom att skogsvårdsstyrelsen har ”regionaliserats” finns betydande möjligheter att etablera ett starkare samarbete mellan den kommunala nämnd där skogsfrågor handläggs och skogsvårdsstyrelsens skogsvårdsdistrikt. För Kalmar län gäller att Skogsvårdsstyrelsen ÖSTRA GÖTALAND omfattar E- och H-län. Antalet distrikt i regionen är numera 4 st i E-län och 5 st i H-län. I Kalmar län ansvarar Skogsvårdsstyrelsens distrikt för följande kommuner:

- Västerviks distrikt inom: Västerviks kommun
- Hultsfreds distrikt inom: Hultsfred och Vimmerby kommuner
- Oskarshamns distrikt inom: Oskarshamn, Högsby och Mönsterås kommuner
- Kalmar distrikt inom: Kalmar, Torsås, Borgholm och Mörbylånga kommuner
- Nybro distrikt inom: Nybro och Emmaboda kommuner

D. Övrigt planeringsunderlag

Skogsvårdslagen (SFS 1997:429, senast ändrad 1993:553)

Skogsvårdsförordningen (SFS 1993:1096)

Vägplan 90, skogsvägnätets tillstånd och standard 1990 samt behov av utbyggnad och förbättring. Skogsvårdsstyrelsens meddelande nr 2 - 1991.

Skogen i kommunal planering, PBL/NRL-underlag nr 26, Boverket 1989.

Skog och skogsbruk i fysisk planering, PBL/NRL-underlag 22, utgiven av Skogsstyrelsen oktober 1988.

Aktionsplan för biologisk mångfald och uthålligt skogsbruk. Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland 2000.

Aktionsplan för biologisk mångfald och uthålligt skogsbruk. Skogsstyrelsen, 1995.

Skogligt länsprogram pågår sedan hösten 1991 med medel från både länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen. Länsprogrammet redovisar kommunvis skogstillståndet och skogsbrukets förutsättningar bl.a. med hänsyn till kända natur- och kulturmiljöobjekt. Arbetet pågår och revideras fortlöpande.

Grundläggande information om skogsbruket, skogen och skogsmarken ingår i skogsvårdsstyrelsens myndighetsutövning. Sådan information tillhandahålls avgiftsfritt, t ex: sammanställning över skogstillståndet i kommunen (areal, virkesförråd, tillväxt mm) och förekomst av speciella miljöer, t ex ädellövskog.

Erfordras bearbetning eller annat arbete för att få fram informationen gör skogsvårdsstyrelsen det på uppdrag för vilket avgift utgår.

Nyckelbiotoper/objekt med höga naturvärden. Länstäckande inventering som redovisar i databas och digitalt i "Kotten" *. Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland.

Sumpskogsinventering. Länstäckande inventering som redovisas i databas och digitalt i "Kotten" *. Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland.

Biotopskydd/Naturvårdsavtal enligt 7 kap. §11 Miljöbalken. Fortlöpande arbete som redovisas i databas och digitalt i "Kotten" *. Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland.

Mittlandsinventeringen. Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland 2000.

Skogs- och naturvårdsinventering av Mittlandsskogen på Öland slutförd 1997.

Strategi för miljöarbetet i Kalmar län. (STRAM) Lst. meddelande 1996:7 sid 38.

Natur och naturvård på Öland - Inventering, värdering och skydd av öländsk natur, Länsstyrelsen informerar 1982:9

Natur i Östra Småland, Redovisning av områden med höga naturvärden i smålandsdelen av Kalmar län, Länsstyrelsen, 1997.

Länsstyrelsen kan lämna uppgifter om *naturreservat* i skog samt *naturminnen* i form av träd. SVS lämnar uppgift om avsatta biotopskyddsområden i skog.

** "Kotten" är ett samlingsnamn för Skogsvårdsstyrelsens samlade skogliga databaser och digitala material.*

E. Myndighetskontakt

Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland, 0490-67500, Bengt Fredriksson

Box 288

593 24 VÄSTERVIK

<http://www.svo.se/>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funktionen för naturvård, Stefan Svenaeus

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 5 §

Mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringsen eller **yrkesfisket** eller för **vattenbruk** skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

Områden som är av riksintresse för rennäringsen eller **yrkesfisket** skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Fiskeriverket, PBL/NRL-underlag nr 34, "områden av riksintresse för yrkesfisket", 1992-02-07

Y1	Kalmar läns norra skärgård	Y2	Trålområde runt Ölands norra udde
Y3	Trålområde runt Ölands södra udde	Y4	Strandnära områden runt Ölands södra udde (ej redovisade på karta)
Landningshamnar	Västervik, Byxelkrok och Oskarshamn		

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Yrkesfiske förekommer inom Kalmar län endast i Östersjön.

Det yrkesmässiga fisket finns i huvudsak reglerat i **Fiskelagen (SFS 1993:787)**,

Förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringsen (SFS 1994:1716),

Fiskeriverkets föreskrifter om fisket i Östersjön med angränsande vattenområden (1993:31). Föreskrifterna kommer att ändras, när är i skrivande stund inte klart.

Vattenbruk berörs endast av grundläggande hushållningsbestämmelser. Några områden av riksintresse skall inte anges för vattenbruket.

Enligt Fiskeriverkets föreskrifter om odling, utplantering och flyttning av fisk (FIS 1993:29 § 11) får tillstånd inte lämnas för odlingsanläggning i sötvattensområde där lax vandrar.

Länsstyrelsens styrelse har i *Miljöriktlinjer för vattenbruk i Kalmar län 1992 - 1998* bl a fastslagit att: Nyetableringar av fiskodlingsverksamhet bör undvikas i kommuner som saknar ur miljösynpunkt godtagbara översiktsplaner med mål för vattenkvaliteten.

D. Övrigt planeringsunderlag

Fiskehamnar i Kalmar län Lst meddelande 1996:2

Gränsen mellan allmänt och enskilt vatten, digitalt i skala 1:10 000 (Lst 1997-98)

Skifteslag (trakt) med fiskevatten i havet i digital form i skala 1:10 000 (Lst 1997-98)

Vattenplanering. Vattenbruk. Naturvårdsverket rapport 4496 (1996).

Fiskodling i Kalmar län, utveckling 1980-1990, miljöriktlinjer till 1999.

Länsstyrelsen i Kalmar län informerar 1992:7.

E. Myndighetskontakt

Fiskeriverket, 031-743 03 00, Marknads- och strukturavdelningen, Lars Melin

Box 423

401 26 GÖTEBORG

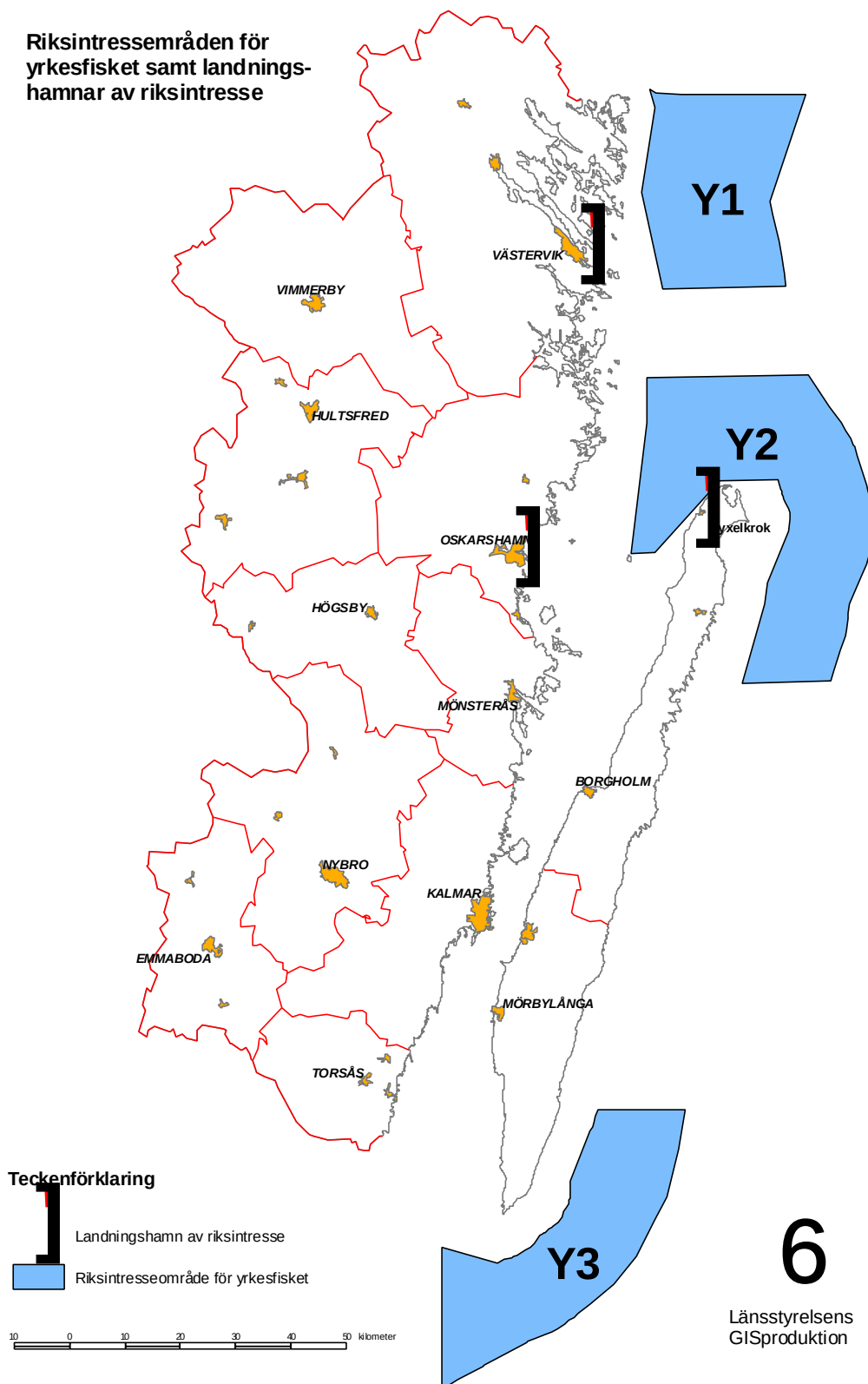
<http://www.fiskeriverket.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Projektsekretariatet, Anders Kjellberg

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

Riksintresseområden för
yrkesfisket samt landnings-
hamnar av riksintresse

A. Lagtext, MB 3 kap 6 §

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för **naturvärden**, kulturmiljövärden eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Naturvårdsverket tog beslutet om riksintressen 1988. Områdesbeskrivningar med kartredovisningar i skala 1:50 000 eller 1:10 000 redovisas i tre delar för länet:

"Naturvård fastlandsdelen" och **"Naturvård Öland"** samt **"Friluftsliv"**.

Beskrivningarna har sänts ut till kommunerna. Riksintressen redovisade i digital form kan erhållas från Länsstyrelsen.

Naturvårdsverket har gjort en översyn av riksintresseområden för naturvård i år (2000). Nedan den aktuella listan för Kalmar län.

N1	Uknadalen	N2	Västerviks och Oskarshamns skärgårdar	N3	Frisksjön
N4	Allgjuten	N5	Karrum - Odensvi	N7	Ålhults urskog
N8	Djursdalaområdet	N9	Norra Kvill samt Ydrefors-Rumskulla	N10	Fälgaren
N11	Ljungåsen	N12	Silveråns dalgång	N13	Stora Ramm-Marströmmen
N16	Viråns vattensystem	N17	Emåns vattensystem	N19	Krokshult
N20	Bråbygden	N21	Virserumsåsen	N24	Blå Jungfrun
N25	Ramsebo - Äsen	N27	Hammarsebo brandfält	N31	Mönsterås moränskärgård
N32	Alsteråns vattensystem	N33	Jonsbo fly	N35	Grytsjön
N36	Gråstensmon	N37	Sjömaden	N38	Ryssby Eneskär - Bockskär - Stora Rockneklaven
N39	Skäggenäs	N40	Tomeshultagölen	N41	Huvudhultakvarn och del av Lyckebyån
N42	Ljungbyån	N43	Kalmarsunds moränsystem	N44	Igersdela åsnät
N46	Hossmo och Bottorpskusten	N47	Torsjöområdet	N48	Bokatorps- och Sylvatorpsåsen
N50	Södra Kalmarsunds moränskärgård	N51	Antamåla rör	N52	Vattenområdet utanför Ölands norra udde
N53	Ölands norra udde - Bödabukten	N55	Hornsjöområdet och kuststräckan Byrum - Byxelkrok	N57	Västra alvaret - Hagelstad
N58	Jordhamn	N59	Lilla Horns löväng	N61	Knisa mosse
N64	Petgärde och Djurstads träsk	N65	Alböke alvar - Äleklinta	N66	Östra Ölands strandängar
N67	Hörninge mosse	N68	Köpings klint	N69	Kustadellövskog
N70	Alvarmarker söder om Borgholm	N72	Ancylusvallen	N73	Mittlandsområdet
N75	Gårdby, sandstapp	N77	Beijershamn - Vicklebyskogen	N78	Stora Alvaret
N79	Eckelsudde	N80	Västerstads almlund	N81	Albrunna klint
N83	Ottenby - Ölands s. udde				

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Utöver ovannämnda riksintressen bör följande redovisningar beaktas, vilka av länsstyrelsen bedöms viktiga vid planeringen av mark- och vattenanvändning i länet:

Natur och naturvård på Öland - Inventering, värdering och skydd av öländsk natur, Länsstyrelsen informerar 1982:9

Natur i Östra Småland, Redovisning av områden med höga naturvärden i smålandsdelen av Kalmar län, Länsstyrelsen, 1997.

Odlingslandskapet i Kalmar län - Bevarandeprogram, en rapport per kommun; Länsstyrelsen informerar 1995:2, 10-14, 16-18, 20, 24, 25

Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Naturvårdsverket, Rapport 4815.

Regional miljöanalys för Kalmar län, Länsstyrelsen i Kalmar län 1989

Grushushållningsplan Kalmar län, Kalmar läns kommunförbund 1993

Strategi för miljöarbetet i Kalmar län, Handlingsprogram 1996-1998, Länsstyrelsen informerar 1996:7

Din miljö - Miljöstrategi för Kalmar län, Länsstyrelsen i Kalmar län 1996

Myrskyddsplan för Sverige, Naturvårdsverket 1984

Regionala miljömål, Länsstyrelsen i Kalmar län 1994

Vindkraft på Öland, Länsstyrelsen informerar 1993:10

Riktlinjer för Länsstyrelsens tillämpning av naturresurslagens 2 och 3 kap i ärenden om lokalisering av vindkraft på Öland; beslut 1994-06-01

Naturvårdsverket har i uppdrag att tillsammans med fiskeriverket, jordbruksverket och skogsstyrelsen lämna underlag i fråga om vilka *ekosystem* och vilka *växt- och djurarter* som bör uppmärksammas.

Länsstyrelsen kan lämna uppgifter om områden/objekt som avsatts som *naturreservat*, (*inkl. naturvårdsområden*), *nationalparker*, *naturminnen* och för *biotopskydd*. Vidare kan uppgifter lämnas om vilka områden som ingår i *Natura 2000* och i *konventionen om våtmarker (CW)*.

Skogsvårdsstyrelsen kan lämna uppgifter om *nyckelbiotoper* i skog och avsätta *biotopskyddsområden i skog*.

Kommunen kan med stöd av MB avsätta naturreservat, naturminnen, m.m.

D. Övrigt planeringsunderlag

Aktionsplan för biologisk mångfald. Rapport 4463, Naturvårdsverket 1995.

Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Rapport 3371, Naturvårdsverket 1991.

Vattenplanering, verktygslåda för vattenanknuten planering, Naturvårdsverket rapporter 4485-4502/Boverket PBL/NRL-underlag nr 46, 1996

Naturvärdesbedömning av 20 värdefulla sjöar i Kalmar län, Lst informerar 1991:6.

Inventering av glacialrelikta kräddjur i Kalmar län 1986, Lst informerar 1990:3.

Biologisk bedömning av försurningssituationen i fjorton vattendrag i Kalmar län 1988-1989, Länsstyrelsen informerar 1989:19.

Skyddsvärda och försurade vattenmiljöer inom Kalmar län, Lst informerar 1989:13.

Våtmarksinventering inom fastlandsdelen av Kalmar län, del 1 och 2.
Naturvårdsverkets rapport 1787 och 1788 (1984).

Våtmarksinventering av Öland, Länsstyrelsen i Kalmar län informerar 1994:3

Flodpärlmusslan i Kalmar län, Länsstyrelsen informerar 1991:1.

Inventering av ängs- och hagmark, samtliga kommuner i länet, Länsstyrelsen informerar 1989-1991

Rädda Uttern i Småland. Faktainsamling och åtgärder (Föreningen Rädda Uttern i Småland).

Utterinventering i Småland 1991.(Föreningen Rädda Uttern i Småland)

Naturvård i Mittlandsskogen, Länsstyrelsen informerar 1991:4.

Regionala grusinventeringar, en rapport per kommun, Länsstyrelsen informerar

Geologiska sevärdheter i Kalmar län; Öland; Högskolan i Kalmar 1995: M15

Geologiska sevärdheter i östra Småland; Högskolan i Kalmar 1995: M17

Inventering av sandstäpp på Öland 1995, Länsstyrelsen informerar 1996:1.

Ölands fladdermusfauna, Länsstyrelsen i Kalmar län 1997:7

Inventering av hässlen på Ölands mittland. Länsstyrelsen i Kalmar län 1998:8

Naturvårdsinventering av Emåns dalgång. Länsstyrelsen i Kalmar län 1997:1

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00

106 48 STOCKHOLM

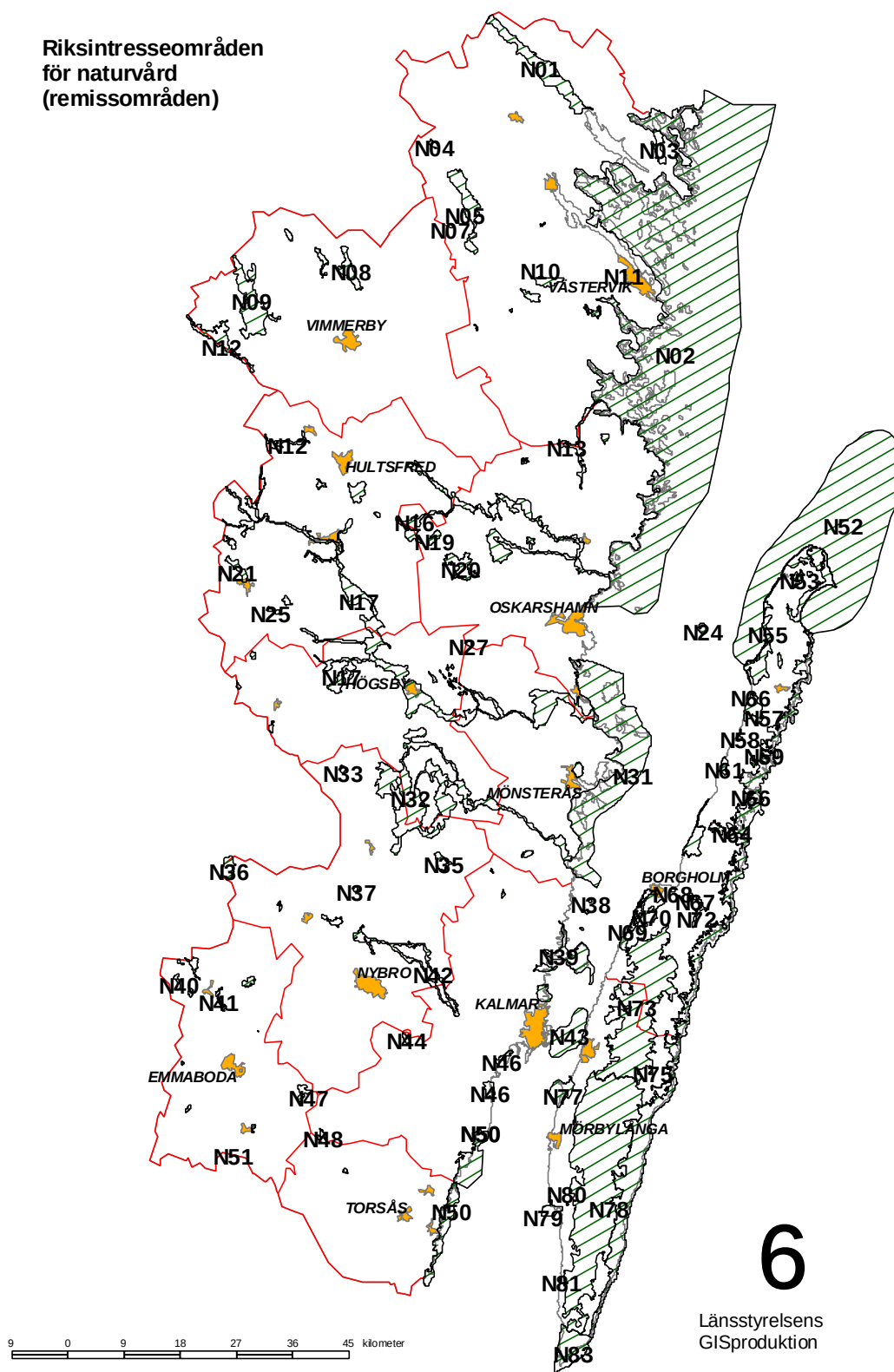
<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funk för naturvård, Stefan Svenaeus

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

Riksintresseområden
för naturvård
(remissområden)

Nationalparker och naturreservat

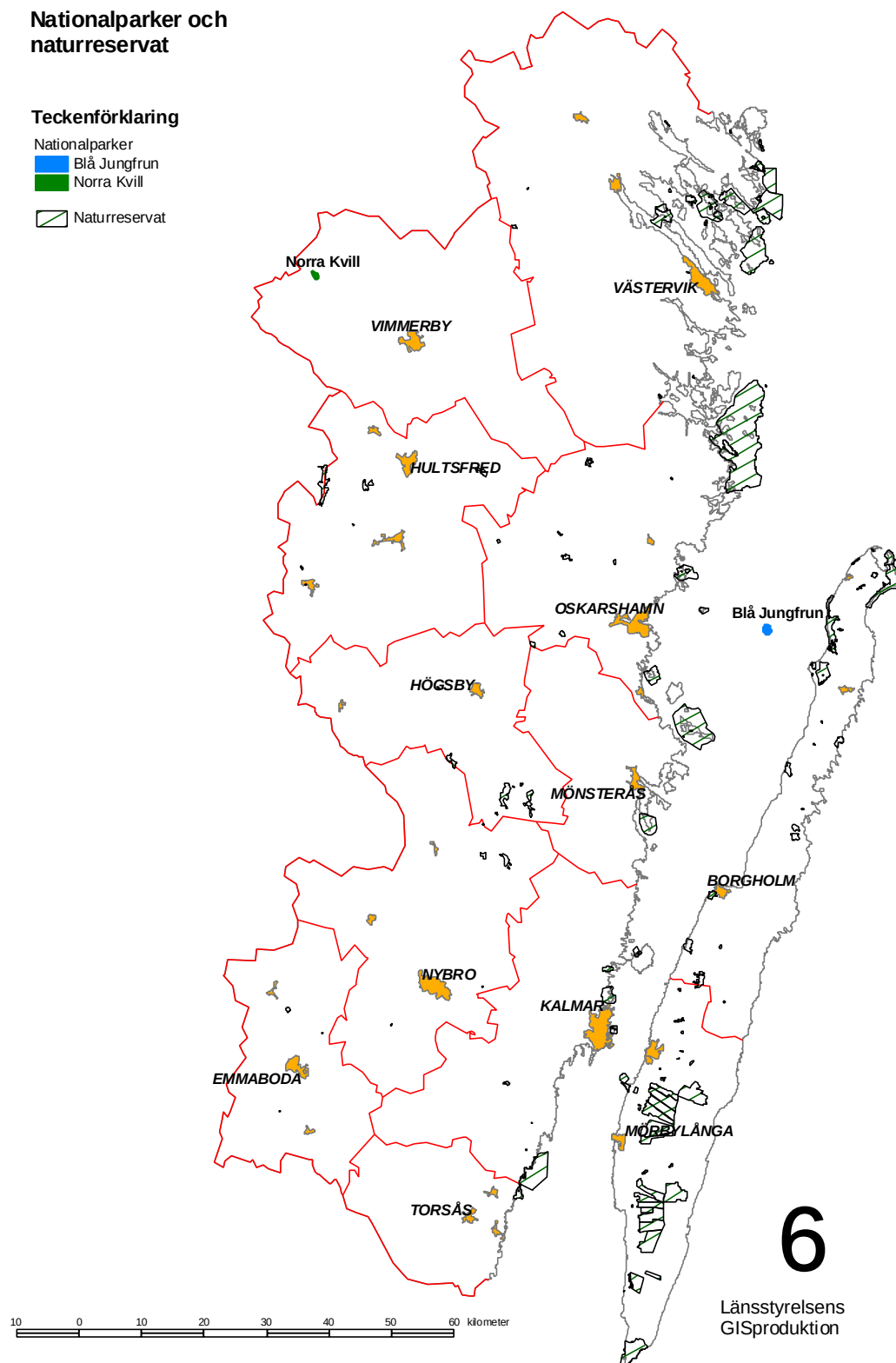
Teckenförklaring

Nationalparker

Blå Jungfrun

Norra Kvill

Naturreservat

A. Lagtext, MB 3 kap 6 §

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvården, **kulturmiljövården** eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Riksantikvarieämbetets beslut 1987-11-05. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer (RAÄ-SHM) fattade 1997-08-18 beslut om reviderat textinnehåll för länets riksintressen för kulturminnesvården.

För varje område redovisas avgränsning och beskrivning.

Kommun Riksintresseområde

		Kommun	Riksintresseområde
Mörbylånga	K1 Ås		
	K2 Sebbeby		K31 Sandvik - Horn
	K3 Eketorps borg		K32 Källa - Högenäs
	K4 Gräsgård - Segerstad		K33 Rosendal
	K5 Albrunna - Vickleby		K34 Bogate
	K7 Gösslunda		K35 Torp
	K8 Hulterstad - Stenåsa		K37 Neptuni åkrar
	K10 Eriksöre		K38 Ölands norra udde
	K11 Kalkstad - Lenstad		
	K12 Dröstorps	Torsås	K101 Grisbäck
	K13 Ekelunda		K39 Bröms
	K14 Skarpa - Alby		K40 Bergkvara
	K16 Gråborg		K41 Hästmahult
	K17 Algutsrum - Ryd		K46 Halltorp - Hagby del av
Borgholm	K18 Vanserums malm - Norra Bäck	Emmaboda	K42 Vissefjärda
	K19 Gärdslösa - Runsten		K43 Linnefors
	K20 Rönnerums fornby		K44 Bökevara
	K21 Karums alvar		K45 Eriksmåla marknadspl.
	K23 Borgholm - Råpplinge	Kalmar	K46 Halltorp - Hagby
	K24 Kapelludden		K47 Ljungby - Hossmo
	K25 Hörninge		K48 Kalmar
	K26 Hjärpestad - Långöre		K49 Kläckeberga
	K27 Löt		K50 Ryssby - Skäggenäs
	K28 Södra Greda - Djurstad		K100 Karlslunda
	K29 Åleklinta - Grönslanda		
	K30 Föra kyrkby	Nybro	K51 Pukebergs glasbruk
			K52 Orrefors glasbruk

	K53 Kråksmåla kyrkby		
	K99 Bäckebo		
Mönsterås	K54 Strömsrum - Pataholm		
	K55 Kronobäck - Råsnäs		
	K56 Mönsterås	Vimmerby	K77Dalsebo-Krokarp,del av
	K57 Alebo - Gelebo		K78 Gåsefall - Pipetorp
	K58 Långemåla-		K79 Tuna kyrkby
	Värlebo, del av		K80 Pelarne kyrkby
	K62 Em - Vånevik, del av		K81 Ösjöfors pappersbruk
			K82 Djursdala
Högsby	K58 Långemåla - Värlebo		K83 Korka kvarnar
	K59 Gillberga - Staby		K84 Vimmerby
	K60 Forsaryd - Virstad		K85 Frödinge - Toverum
	K61 Gamlehult - Klobo		K86 Höslätts by
	K98 Ringhult		
		Västervik	K78 Gåsefall-Pipetorp,delav
Oskarshamn	K36 Ishult		K87 Solstadstr.-Blankaholm
	K62 Em - Vånevik, del av		K88 Sundsholm
	K63 Runnö		K89 Gladhammar
	K64 Furö		K90 Västervik
	K65 Stensjö		K91 Källsåker
	K66 Tjustgöl - Adriansnäs		K92 Almvik - Blekhem
	K67 Krokshult		K93 Hasselö - Sladö
	K87 Solstadstr.- Blankaholm		K94 Väderskär
			K95 Gamleby - Lofta
Hultsfred	K68 Mossebo		K96 Överum
	K69 Haddetorp - Rosenvik		K97 Ukna - Västra Ed
	K70 Tveta - Mörlunda		
	K71 Kantebo		
	K72 Högeruda - Ryd		
	K73 Klövdala		
	K74 Årena		
	K75 Hagelsrum		
	K76 Visböle - Vena		
	K77 Dalsebo-Krokarp,delav		

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Staten har genom riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen ansvar för att ta fram underlagsmaterial om riksintressen. Länsstyrelsen har utarbetat underlag för riksantikvarieämbetets bedömning av vad som är kulturminnesvårdens riksintressen i länet. Länsstyrelsen har ansvar för att riksintressen beaktas i den kommunala planeringen. Länsstyrelsen är ansvarig för kulturmiljövården i länet genom vad som stadgas i bl.a. Lag om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950).

Kommunen har i övrigt ansvar för behandlingen av kulturvården i den kommunala planeringen.

Länsmuseet biträder länsstyrelsen och kommunerna med utredningar samt råd och anvisningar där antikvarisk bedömning är nödvändig.

RAÄ tog beslut om riksintressen i november 1987. Länsstyrelsen har därefter kompletterat underlaget sedan ny kunskap vunnits om vissa områden. Tillämpningen redovisas kommunvis i rapporter med titeln ”**Kulturmiljövårdens riksintressen, X kommun**” Meddelande 1997:26 - 1997: 37 i serien Länsstyrelsen Kalmar län informerar.

Till varje enskilt riksintresseområde redovisas referensmaterial.

D. Övrigt planeringsunderlag

Register som åjourförs

Fornlämningsregistret, Kalmar län. Åjourförs av RAÄ.

Register över byggnadsminnen och byggnadsminnesmärken Kalmar län. Åjourförs av Lst.

Vrak- och förlisningsregister. Åjourförs av Statens sjöhistoriska museum.

Av Länsstyrelsen genomförda inventeringar/utredningar med rapporter

Ölands Stora Alvar (ÖSA). Kulturhistoriskt projekt med delrapporter.

Ölands Stora alvar 1993-5, Betet på Ölands Stora alvar 1994-1, Tvärs över Öland 1994

Odlingslandskapet i Kalmar län. Bevarandeprogram. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 12 st kommunvisa rapporter, 1995.

Register över gränslinjebestämda fornlämningar 1948-60. Lst 1979

Av Kalmar läns museum genomförda inventeringar/utredningar med rapporter

Kulturhistoriska utredningar/inventeringar. Emådalen 1979, Ölands alvar 1987, Kalmar 1975 och 1979, Mönsterås 1977, Prästgårdar 1981-85, Västervik 1990, Vena samhälle 1979, Vimmerby 1984/85, Bergkvara-Gökaland 1983, Orrefors 1981, Torsås 1975, Tjust skärgård 1996-99 (arbetsmtrl)

Av Riksantikvarieämbetet genomförda inventeringar/utredningar med rapporter

Medeltidsstaden. Rapport 77 Köpingsvik 1990, 55 Vimmerby 1984, 61 Kalmar 1984 samt 68 Gamleby/Västervik 1988.

Det medeltida Sverige. Möre 1987, Öland 1996, Aspeland 1999.

Kommunala kulturminnesvårdsprogram

För följande kommuner finns kulturminnesvårdsprogram:

Emmaboda, Hultsfred, Kalmar, Nybro, Oskarshamn, Torsås, Vimmerby och Västervik.

Övriga kommuner saknar program för kulturmiljövård.

Litteratur om kulturmiljövården i fysisk planering

Kulturvården och MKB. Målsättning och vägledning för miljökonsekvensbeskrivningar. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1997.

Miljökonsekvensbeskrivningar för kulturmiljön. Diskussionsunderlag och exempel. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen i Kronobergs län. Stockholm 1994.

Infrakultur. En programskrift från Riksantikvarieämbetet och Vägverket. 1997.

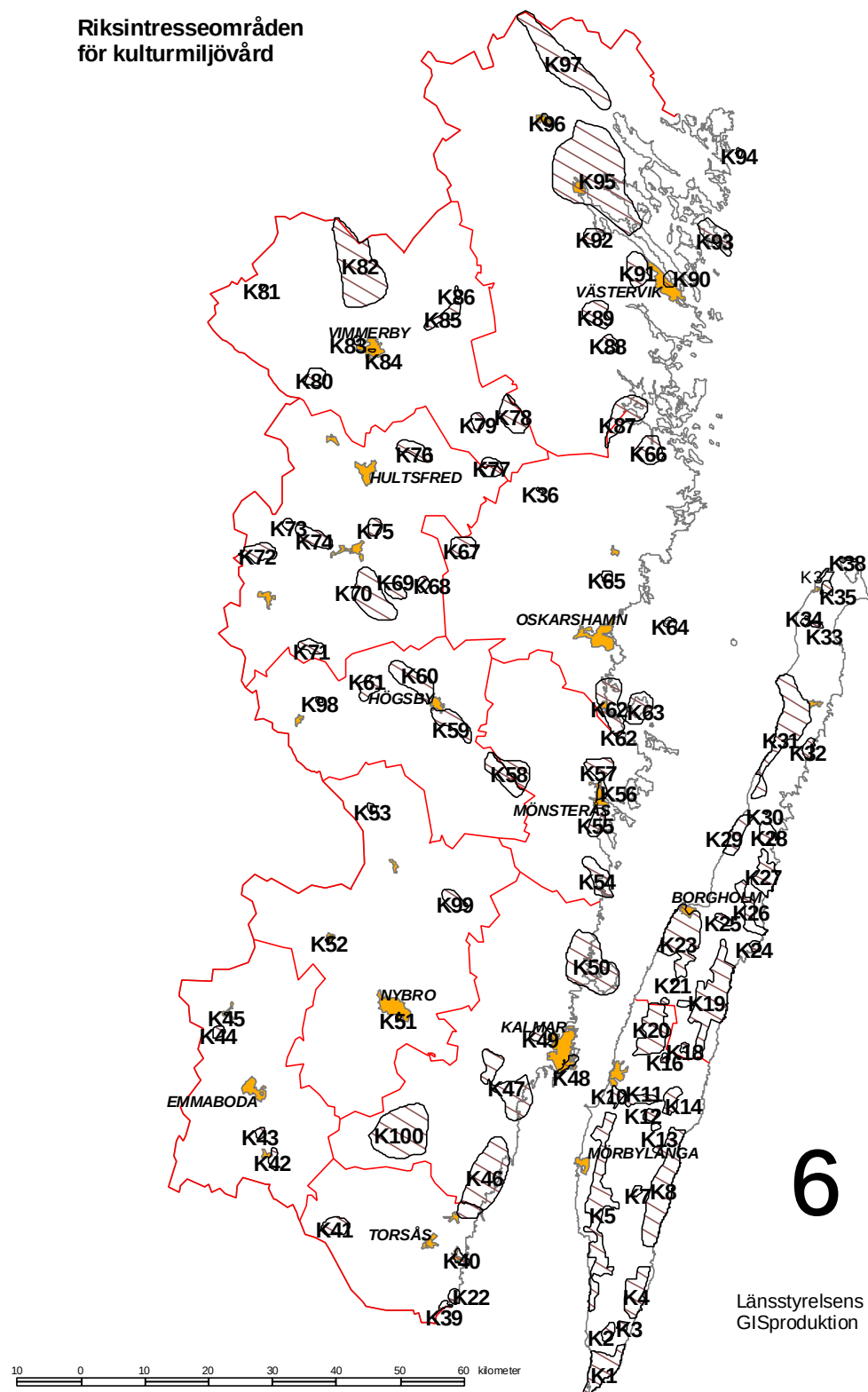
Kulturlandskapsinventeringar finns för delar av Kalmar län. Arbetsmaterial finns hos länsstyrelsen/länsantikvariern och/eller i respektive kommun. Se även **Rikskatalog 1986-11, NRL-underlag nr 9.**

Riksintresseredovisningen finns bl a hos länsstyrelsen, länsmuseum och kommunerna. Övrigt material finns bl a i länsmuseumets arkiv, länsantikvarierns arkiv och på flera kommunbibliotek.

E. Myndighetskontakt

Riksantikvarieämbetet, 08-519 180 00, Kulturmiljöavdelningen, Robert Bennett
Box 5405
114 84 STOCKHOLM
<http://www.raa.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funk. för kulturmiljövård, Kjell-Håkan Arnell
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 6 §

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller **friluftslivet** skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Naturvårdsverket tog beslutet om riksintressen 1988. Områdesbeskrivningar med kartredovisningar i skala 1:50 000 eller 1:10 000 redovisas i tre delar för länet:

”Naturvård fastlandsdelen” och Naturvård Öland” samt ”Friluftsliv”.

Beskrivningarna har sänts ut till kommunerna. Riksintressenas avgränsning finns även i digital form och kan erhållas från Länsstyrelsen.

Naturvårdsverkets beslut 1988-10-03 i fråga om friluftslivet:

Objekt

F1	Risebo (f)	F2	Norra Smålands skärgård (f)
F3	Stora Ramm - Marströmmen (f)	F4	Hammarjöområdet (f)
F5	Blå Jungfrun	F6	Norra Ölands kuster
F7	Emåns nedre lopp (f)	F8	Borge hage - Slottsalvaret
F9	Halltorps skog	F10	Gråborg - Jordtorpsåsen
F11	Beijershamn	F12	Stora Alvarets norra del
F13	Ottenby		

Enligt miljöbalken är bestämmelserna till skydd för friluftslivet även tillämpliga för områden av intresse för fritidsfisket. Till länsstyrelsens ansvarsområde hör att främja och utveckla fritidsfisket. Fiskeriverket som är central myndighet angav i beslut 1987-12-07 ovanstående med (f) markerade områden som riksintresse ur denna synpunkt.

C Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Friluftslivet är kopplat till naturvården och är en såväl statlig som kommunal angelägenhet. Länsstyrelsen har att verka för naturvården i länet. Statens naturvårdsverk har det centrala ansvaret.

Länsstyrelsen har tagit fram underlag för de centrala verkens bedömning av vad som är friluftslivets riksintressen i länet.

Länsstyrelsen ansvarar för att riksintressena beaktas i den kommunala planeringen.

Kommunerna har i övrigt det primära ansvaret för behandlingen av områden för friluftsliv i planeringen. Kommunerna har med stöd av MB möjlighet att bilda naturreservat för friluftslivets behov.

Fritidsfisket är i huvudsak reglerat genom:

Fiskelagen (SFS 1993:787),

Förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716),

Fiskeriverkets föreskrifter om fisket i Östersjön med angränsande vattenområden (FIFS 1993:31).

Av föreskriften framgår att i följande havsörings- och/eller laxförande vattendrags mynningsområden är fiske förbjudet under tiden 1.9-31.12.:

- ☐ Västerviks k:n: Almviksån, Gamlebyån, Loftaån, Verkebackså (500 m),
- ☐ Oskarshamns kommun: Marströmmen, Virån (1 000 m),
- ☐ Mönsterås och Oskarshamns k:ner: Emån (inre hela året, yttre 1.9-31.12),
- ☐ Mönsterås kommun: Alsterån (500 m),
- ☐ Kalmar kommun: Ljungbyån, Hagbyån (500 m),
- ☐ Torsås kommun: Bruatorpsån (500 m) och
- ☐ Mörbylånga kommun: Åbybacken (500 m).

Utöver ovannämnda riksintressen bör följande redovisningar beaktas, vilka av länsstyrelsen bedöms viktiga vid planeringen av mark- och vattenanvändning i länet med avseende på friluftsliv:

Natur och naturvård på Öland - Inventering, värdering och skydd av öländsk natur, Länsstyrelsen informerar 1982:9

Natur i Östra Småland, Redovisning av områden med höga naturvärden i smålandsdelen av Kalmar län, Länsstyrelsen, utkommer i december 1997

Odlingslandskapet i Kalmar län - Bevarandeprogram, en rapport per kommun; Länsstyrelsen informerar 1995:2,10-14,16-18,20,24,25

D. Övrigt planeringsunderlag

Fiskvårdsplan för lax och havsöring i Emån från Högsby till mynningen, fiskenämnden 1987.

Inventering av vandringsleder samt lek och uppväxtområden för havsöring, fiskenämnden 1985.

Fortplantningsmöjligheter för havsöring. Inventering av kustvattendrag i Kalmar län, fiskenämnden 1985.

Förteckning över fastställda fiskevårdsområden i länet. Aktuell 1997-09-08. Kartor finns till varje område.

Från Lönneberga till Långe Jan, Vägvisare till natur och kultur i Kalmar län, Svenska turistföreningen 1996

Vägvisare till naturen. Kulturturism i Kalmar län. Länsstyrelsen 1994, folder

Vägvisare till kulturen. Kulturturism i Kalmar län. Länsstyrelsen 1994, folder

Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv /Rapport 3371, Naturvårdsverket, 1991).

Från Arkösund till Kråkelund. Skärgården i Östergötlands och Kalmar län. Utg. av länsstyrelserna i Östergötlands och Kalmar län och länens landsting och turistorganisationer, 1978.

Vattenplanering, verktygslåda för vattenanknuten planering, Naturvårdsverket rapporter 4485-4502/Boverket PBL/NRL-underlag nr 46,1996

Planverkets kustinventering 1969. Fältprotokoll och sammanställningar finns på länsstyrelsen

Aktionsplan för biologisk mångfald i byggd miljö (Boverket).

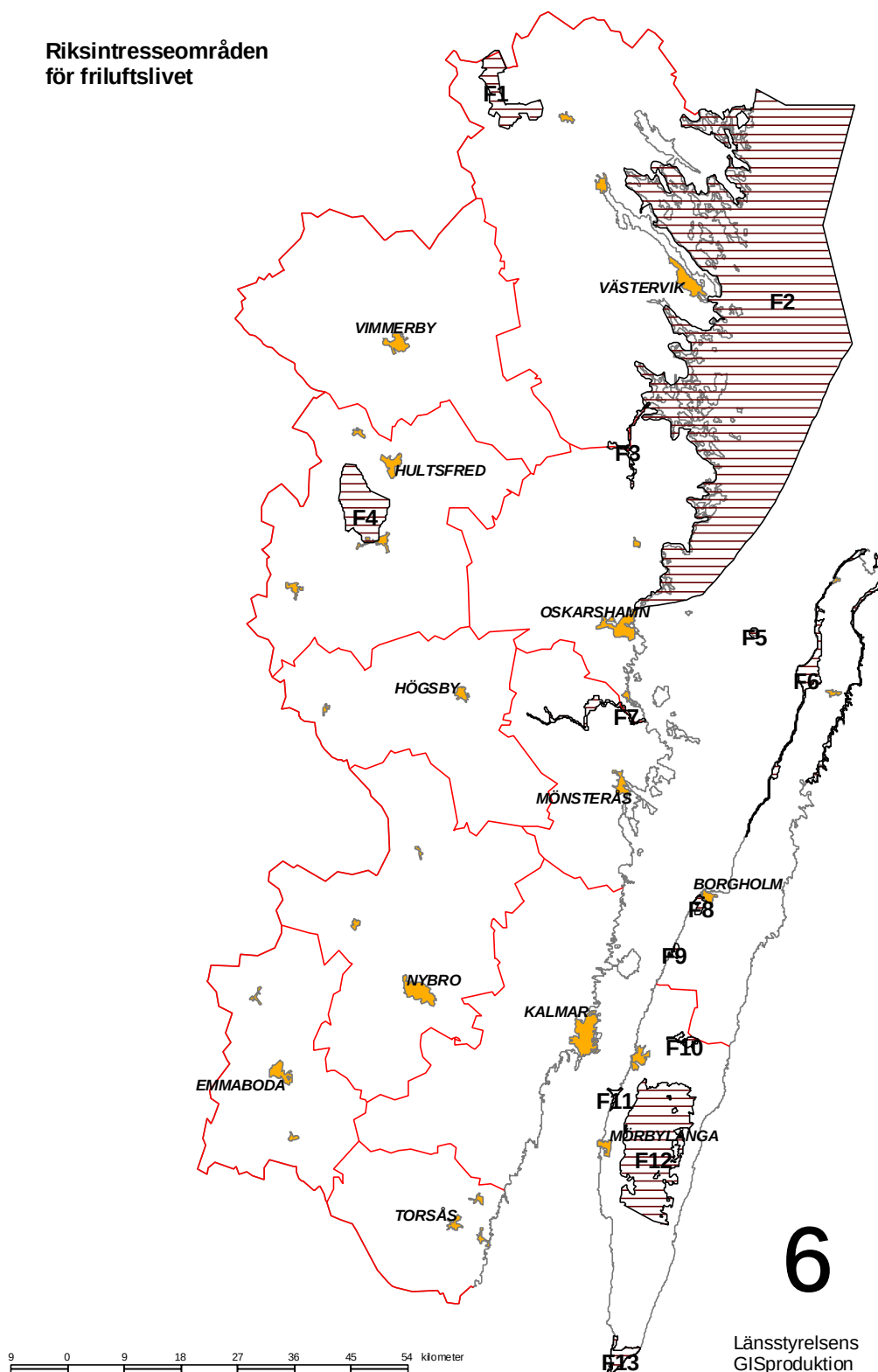
Stadens parker och natur Rapport 1994:12, (Boverket).

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00
106 48 STOCKHOLM
<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funktionen för naturvård, Stefan Svenaeus
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Riksintresseområden
för friluftslivet

A. Lagtext, MB 3 kap 7 §

Mark och vattenområden som innehåller **värdefulla ämnen eller material** skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av dessa.

Områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Sveriges Geologiska Undersökning, beslut 1996-12-13, avser endast fyndigheter som skall prövas enligt miljöbalken.

SGU har förklarat att vissa områden är av riksintresse för exploatering med stöd av gruvlagen, minerallagen och torvlagen. Dessa områden anges översiktligt i ett NRL-dokument, 1991-05-18. Inget område i Kalmar län finns med.

Objekt

H1 Stormandebro
H4 Hökhult
H7 Albrunna

H3 Flivik
H6 Gillberga

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Staten har genom SGU och Statens naturvårdsverk ansvar för att ta fram underlag om riksintressen och sådant övrigt beslutsunderlag som kan belysa vilka ämnen och material som har sådant värde att möjligheterna till utvinning bör skyddas.

Länsstyrelsen har ansvar för att riksintressen beaktas i den kommunala planeringen.

Kommunen har i övrigt ansvar för behandlingen av områden med värdefulla ämnen och material i den kommunala planeringen.

D. Övrigt planeringsunderlag

SGU har i ett PM, 1990-02-13, samlat frågor som rör verkets ansvarsområden i den kommunala översiktsplaneringen.

Råd för hur MB 3:7 ska tillämpas i frågor som rör berg, grus och andra material som regleras med stöd 18 § i naturvårdslagen. PM 1989-02-27, SNV, Boverket och SGU.

Länsstyrelsens miljöenhet har material om grus- och torvförekomster, gällande tillstånd för täkt enligt miljöbalken, samt bedömning av områdets värde från naturvårds- m fl synpunkter.

Kalmar läns kommunförbund har i juni 1993 gett ut **Grushushållningsplan för Kalmar län** som omfattar samtliga länets kommuner utom Vimmerby.

Länsstyrelsen har gett ut **Grus- och moräntillgångar i södra Kalmar län, meddelande 1996:14**, omfattande Kalmar, Nybro Emmaboda, Torsås samt Ölandskommunerna Borgholm och Mörbylånga.

Grus- och moräntillgångar i norra Kalmar län, meddelande 1998:7, omfattande Mönsterås, Oskarshamn och centrala delarna av Västerviks kommun.

För samtliga kommuner på fastlandet finns **översiktliga grusinventeringar** redovisade av länsstyrelsen. Meddelanden 1985:2-11 samt Nybro kommun och SGU: Grus- och moräntillgångar i Nybroregionen: Rapport 1979:15.

När det gäller torv åberopas den **våtmarksinventering** som länsstyrelsen och naturvårdsverket utfört för fastlandsdelen av Kalmar län 1984. Se naturvård.

SGU har sammanställt en promemoria: **SGU:s underlagsmaterial för planering**. Hela landet mm, vilken i april 1990 sändes till ett flertal myndigheter och samtliga kommuner.

Grus och sand, produktion och tillgångar 1990, SGU.

SGU har vidare givit ut:

Krossbergsinventering för södra delarna av Kalmar län, SGU rapport 1992:1.

SGU Jordartsgeologiska kartblad, skala 1:50 000 med beskrivning, Lars Rudmark, 1981.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län arbetar med en metodstudie för hur underlag om värdefulla ämnen och material kan sammanställas av länsstyrelsen och tas upp i översiktlig kommunal planering.

E. Myndighetskontakt

SGU, 018-17 90 00, Information och mineralfrågor, Hans-Göran Jansson
Box 670
751 28 UPPSALA
<http://www.sgu.se>

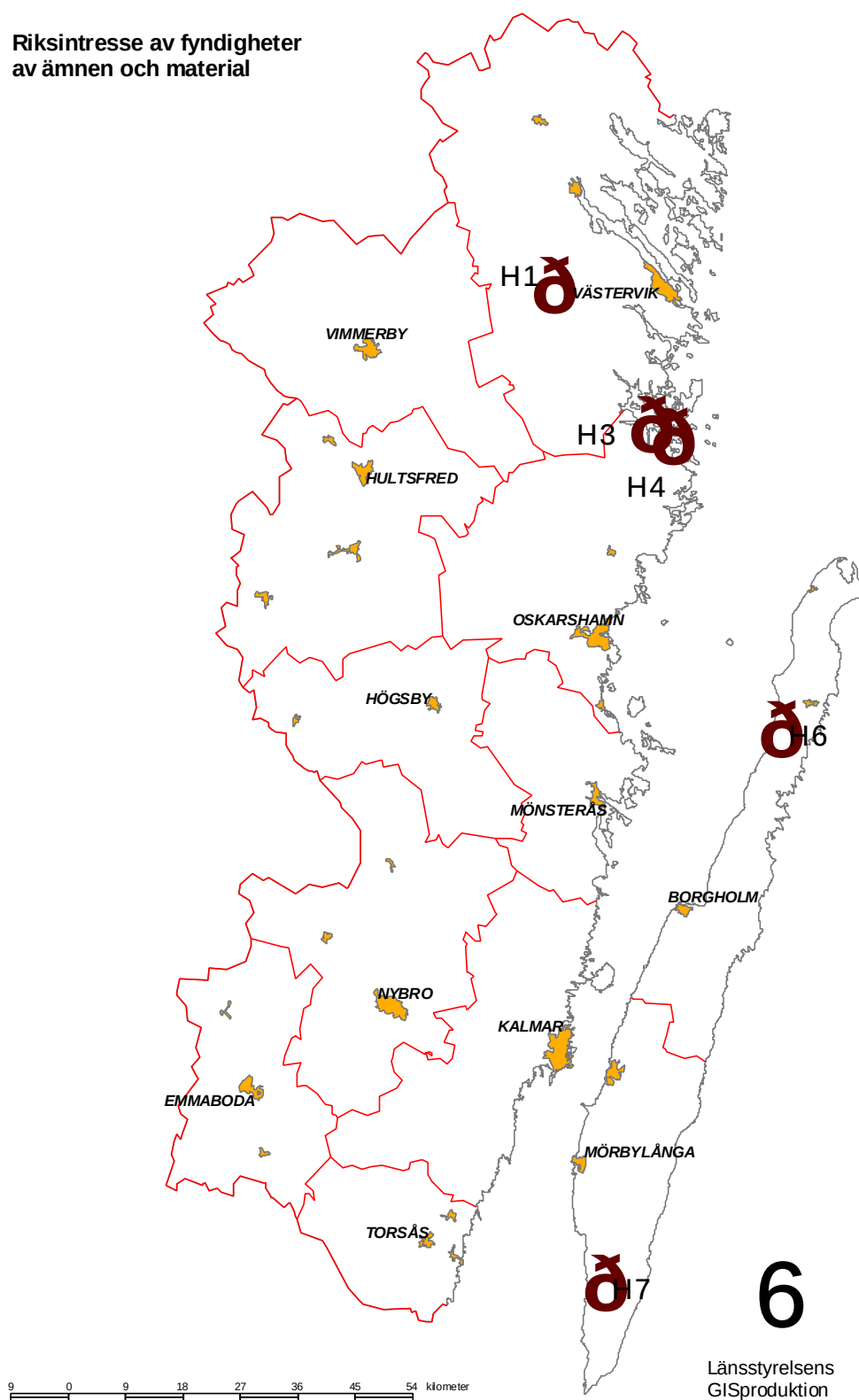
Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funktionen för naturvård, Lena Forsberg
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Fyndigheter av ämnen och material

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

Riksintresse av fyndigheter
av ämnen och material

A. Lagtext, MB 3 kap 8§

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för **industriell produktion**, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndigheter

NUTEK, Strategier och principer avseende riksintressefrågor inom NUTEK:s ansvarsområde, december 1996. Inga anspråk finns.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

I skrivelsen, "Strategier och principer för arbetet med riksintressefrågor inom NUTEK:s ansvarsområde" sägs följande; "Beträffande områden av riksintresse för industriell produktion har NUTEK under 1994 gjort bedömningen att anläggningar av det slaget, inom den närmaste tiden, inte kommer att uppföras i landet. Fortfarande är det så att industrianläggningar av riksintresse exempelvis järnverk, oljeraffinaderi eller liknande knappast kommer att uppföras i Sverige inom en nära framtid. NUTEK:s bedömning från 1994 kvarstår och därför har arbetet i det avseendet tills vidare nedprioriterats."

D. Övrigt planeringsunderlag

Hushållning med mark och vatten, SOU 1971:75.

Hushållning med mark och vatten 2, SOU 1979:55

Regional miljöanalys för Kalmar län, Lst 1989. Se ekologiskt känsliga områden.

Bättre plats för arbete. Allmänna råd 1995:5, Boverket

E. Myndighetskontakt

NUTEK, 08-681 91 00, Näringsutvecklingsavd, Hållbar utveckling, Göran Uebel
117 86 STOCKHOLM
<http://www.nutek.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Lennart Weiman
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, **energiproduktion**, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Energimyndighetens ansvarsområde, tidigare NUTEK. Beslut 1995-10-24, avseende **Simpevarpshalvön** större delen av Ävrö, del av Hålö och Äspö samt vissa angränsande vattenområden.

NUTEK:s skrivelse 1997-02-13:

”Eventuella reservationer för naturgasledningar bör behållas oförändrade i avvaktan på den kartläggning som NUTEK planerar genomföra under 1997.”

NUTEK gav genom skrivelse i december 1996 inriktningen av fortsatt arbete med områden av riksintresse för vindkraftproduktion. NUTEK bedömde att till Kalmar län borde kunna lokaliseras 55 GWh av de 1000 GWh (1TWh), som i ett första steg bör anges som ett riksintresse för vindkraftproduktion.

Energimyndigheten definierar för närvarande områden av riksintresse för vindkraft länsvis och en ”betydande höjning av planeringsmålet från år 1996 [ovan] är att förvänta. (...) Det är, enligt Energimyndighetens uppfattning, angeläget att dessa förhållanden redan nu på ett lämpligt sätt vägs in i planeringen och att vindintresset arbetas in i översiktsplaneringen.” Energimyndigheten anser även att riksintresset för vindkraft bör jämföras med befintliga riksintressen.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Länsstyrelsen har i remissyttrande till NUTEK 1996-08-29 bl a framfört att etablering av landbaserade vindkraftverk av någon omfattning endast torde kunna bli aktuellt på Öland i Kalmar län. Länsstyrelsen har tidigare genomfört en utredning **Vindkraft på Öland**, där förutsättningarna, för en utbyggnad analyserats mot bakgrund av att hela ön är av riksintresse enligt 4 kap 1 och 2 §§ MB och att förbud mot etablering av gruppstationer för vindkraft med en sammanlagd uteffekt större än 10 MW råder enligt 4 kap 3 § MB. Framtagna riktlinjer medger en utbyggnad av vindkraftverk i begränsad omfattning som får underordnas förefintliga riksintressen.

Länsstyrelsen har redovisat en utredning med utgångspunkt från NUTEK:s skrivelse i december 1996 och underlag om vindförhållanden 1997-02-19. Redovisning till Energimyndigheten av områden som skulle kunna producera 55 GWh gjordes i februari 1998. Redovisningen grundas på en GIS-analys.

D. Övrigt planeringsunderlag

Strategier och principer för arbetet med riksintressefrågor inom NUTEK:s ansvarsområde. NUTEK december 1996.

Riksintresse för vindkraft. Bilaga till ovannämnda från NUTEK 1996-06-20.

Energifrågor i Sydlänens energigrupp;

- Skogsenergi för eldningsändamål i sydlänen, 1984.
- Energiprojekt för oljeersättning, sammanställning, 1983.

Energi från havets vågor, energiforskningsnämnden, 1987.

Havsenergi. Förutsättningar för fysisk planering, Havsresursdelegationen m fl 1984.

Naturgas i Kalmar län, en marknadsstudie från 1989, Lst och svenska kommunförbundet.

Naturgas i den fysiska planeringen, PBL/NRL underlag 24.

Vindenergikartering för södra Sverige, Länsrapport 3: Kalmar län, SMHI nov.1996. Finns i digital form på Lst.

Vindkraften, en ren energikälla tar plats, SOU 1998:152. Lägesrapport dec. 1998 från vindkraftutredningen.

Rätt plats för vindkraften. Slutbetänkande för Vindkraftsutredningen (SOU 1999:75).

Vindkraft på Öland, Lst meddelande 1993:10

Riktlinjer för Länsstyrelsens tillämpning av naturresurslagens 2 och 3 kap i ärenden om lokalisering av vindkraft på Öland; beslut 1994-06-01

Torv, energiskog, vindkraft i den fysiska planeringen, Statens planverk, rapp.61, 1982.

Halm som bränsle i fjärrvärmeanläggningar i Kalmar kommun, Ove Eriksson, Högskolan i Kalmar 1982.

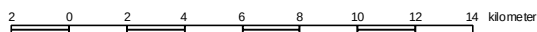
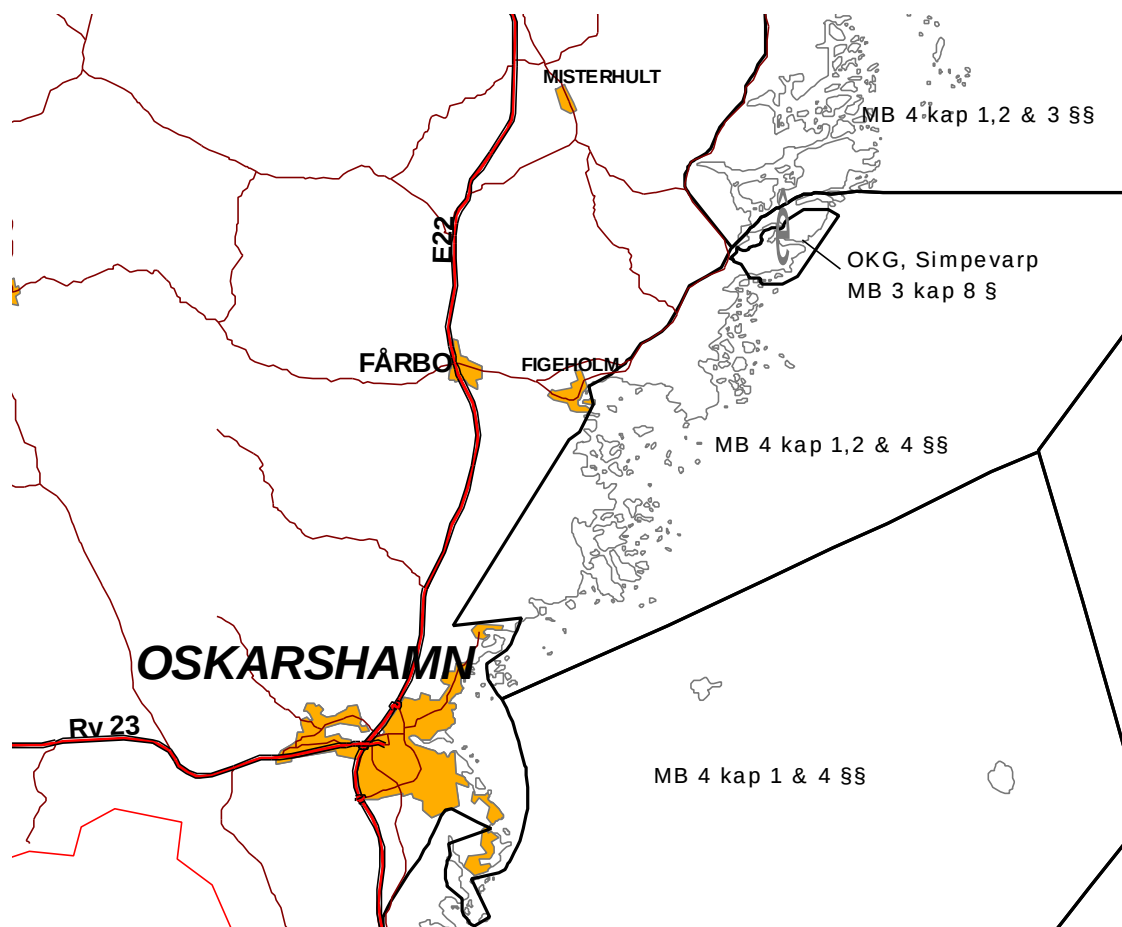
Skogsavfall som bränsle i Kalmar län, Lst i Kalmar län, 1981

E. Myndighetskontakt

Energimyndigheten, 016-544 20 00, Avd. för extern kommunikation, Carl-Ivar Stahl
Box 310
631 04 ESKILSTUNA
<http://www.stem.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Lennart Weiman
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Område av riksintresse för energiproduktion,
samt områden med särskilda hushållnings-
bestämmelser enligt MB 4 kap

6

Länsstyrelsens
GISproduktion

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, **energidistribution**, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Energimyndighetens ansvarsområde, tidigare NUTEK. Inga riksintressen för nya ledningar har redovisats i länet.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Definitionsmässigt, enligt dåvarande NUTEK, hävdas riksintresse för eldistribution i första hand för områden av strategisk betydelse för:

- * tillkommande anläggningar i stamnätet
- * vissa tillkommande anläggningar i regionnät som ansluter betydande (mer än 25 MW effekt) produktionsanläggning till stamnätet
- * annan tillkommande anläggning av särskild vikt för försörjning eller krigsviktig förbrukare.

Bestämmelserna i MB skall beträffande naturgasdistribution tillämpas på motsvarande sätt som i fråga om energidistribution. Riksintresse skall hävdas för områden av strategisk betydelse för:

- * tillkommande stamledningar och därtill hörande tryckregleringsstationer
- * lagringsanläggningar

Riksintresset kan enligt nuvarande Energimyndigheten endast hävdas för s.k. ”trånga passager”, d.v.s. begränsade områden som har unika möjligheter att tillgodose viss funktion av nationellt intresse, t.ex. framdragningskraft eller naturgasledning. Några områden har inte pekats ut.

Energimyndigheten anser att funktionen för kraftledning är avgörande för skyddsvärdet, själva platsen som kraftledningsstolparna står på och ledningarna passerar är av mindre betydelse.

D. Övrigt planeringsunderlag

NUTEK, Strategier och principer avseende riksintressefrågor inom NUTEK:s ansvarsområde, december 1996.

Kraftledningar och Transformatorstationer 1994, Kalmar län. Svenska Kraftnät

Kraftledningar i fysisk planering, PBL/NRL - underlag nr 27. Boverket 1989

E. Myndighetskontakt

Energimyndigheten, 016-544 20 00, Avd. för extern kommunikation, Carl-Ivar Stahl

Box 310

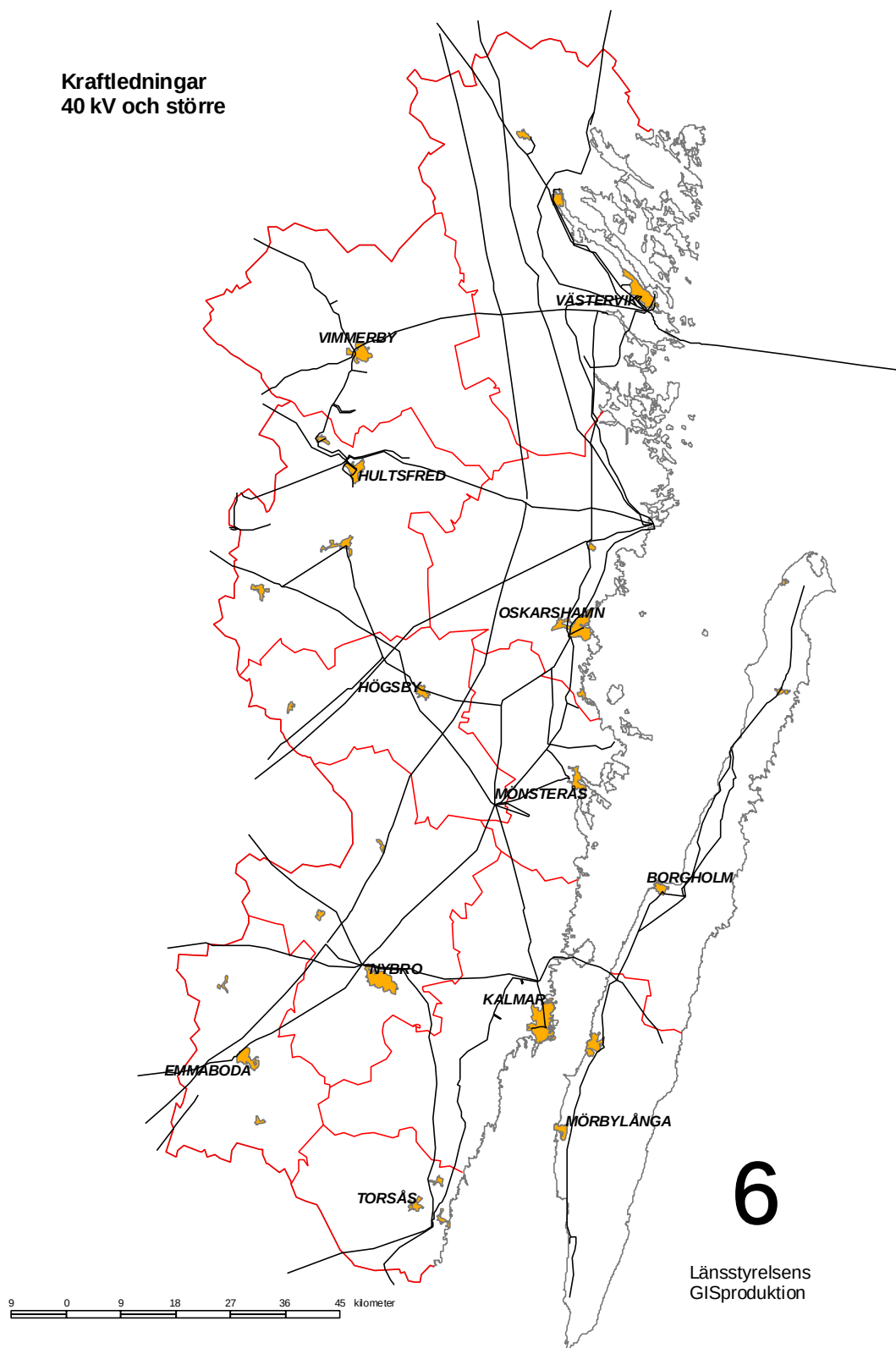
631 04 ESKILSTUNA

<http://www.stem.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Lennart Weiman

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, **kommunikationer**, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Vägverkets ansvarsområde.

Vägverket har tagit fram en rapportserie ”Vägverkets underlagsmaterial för tillämpning av PBL och NRL”. I rapport 4.1 Riksintressen (Publikation 1997:8, utgåva 2, oktober 1999) redovisar Vägverket grunder för redovisning av områden av riksintresse för vägar.

I beslut 1999-09-10 pekar Vägverket ut ett nät av vägar som har sådana speciella funktioner för vägtransportsystemet att Vägverket bedömer att de mark- och vattenområden som berörs av vägarna är av riksintresse för kommunikationsanläggningar enligt 3 kap 8 § MB. Vägverkets regioner svarar för att tillhandahålla aktuellt underlagsmaterial, enligt förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m., till länsstyrelserna.

Grunden för valt vägnät av riksintresse är vägsträckningens funktion, i första hand för interregionala och i andra hand långväga transporter av personer och varor.

Vägnätet benämns ”vägar av riksintresse”, även om det endast är berörda mark- och vattenområden som är av riksintresse, se Boverkets beslut 1999-07-05.

D. Övrigt planeringsunderlag

Vägverkets underlagsmaterial för tillämpning av PBL och MB. Vägverket, Rapport 1 – 4, utgåva 2, november 1999.

Transportpolitiskt beslut 1998-06-02. Precisering av de transportpolitiska målen.

Underlag för redovisning av transportsektorns riksintressen gällande Vägverket, Banverket, Sjöfartsverket och Luftfartsverket. Boverket 1999-07-05

Nationell plan för vägtransportsystemet 1998 -2007.

Plan för infrastrukturen 1998-2007 för Kalmar län.

Förslag till vägåtgärder i Kalmar län. Underlag till länsplan 1998 - 2007, Vägverket region sydöst, juni 1997.

Strategisk analys. Slutrapportering av regeringsuppdrag om inriktningen av infrastrukturplaneringen för perioden 2002 – 2011. SAMPLAN Rapport 1999:2

Regionalt miljöprogram för vägtransportsektorn, Vägverket Region Sydöst,

Steg 1: Tillståndsbeskrivning - miljö.

Steg 2: Mål och strategier.

Steg 3: Handlingsplan.

Trafiksäkerhetsprogram 1995-2000 – Region Sydöst. Vägverket 1994

Vision and strategies around the Baltic Sea 2010. 1994. ISBN 91-630-3091-9.

Miljö och säkerhet på väg – en investering för framtiden. Naturvårdsverket, Svenska Kommunförbundet, Vägverket 1999.

Rastplatser. Bättre service på väg. Vägverket 1996-08, Publ nr 1986:62.

Trafik, miljö och samhällsplanering – ger fakta och exempel på studier i närsamhället. Vägverket, Skolverket 2000. ISBN 91-88250-41-5

Den fysiska infrastrukturen för kommunikationer i sydlänen. En studie av sydlänens gemensamma behov av infrastruktur, november 1995. ISBN 91-972744-0-2

Planering och projektering av vägar - Beslut och förankring. Handbok. Vägverket 1996-10, Publ nr 1996:22

Vägen i tätorten. Inventering i Kalmar län. Vägverket 1997.

Genomslagskraft för nationella mål i trafik- och bebyggelseplanering.

Regeringsuppdrag med anledning av 0-visionen. Vägverket 1999.

Vägars kulturvärden. Riksantikvarieämbetet 1997. ISBN 91-7209-048-0

Vägen som kulturarv. Värdefulla vägar och vägmiljöer i Kalmar län. Länsstyrelsen Kalmar län, Vägverket region Sydöst 1999.

Länets och kommunernas kulturminnesvårdsprogram ger vägledning till de historiska aspekterna.

E. Myndighetskontakt

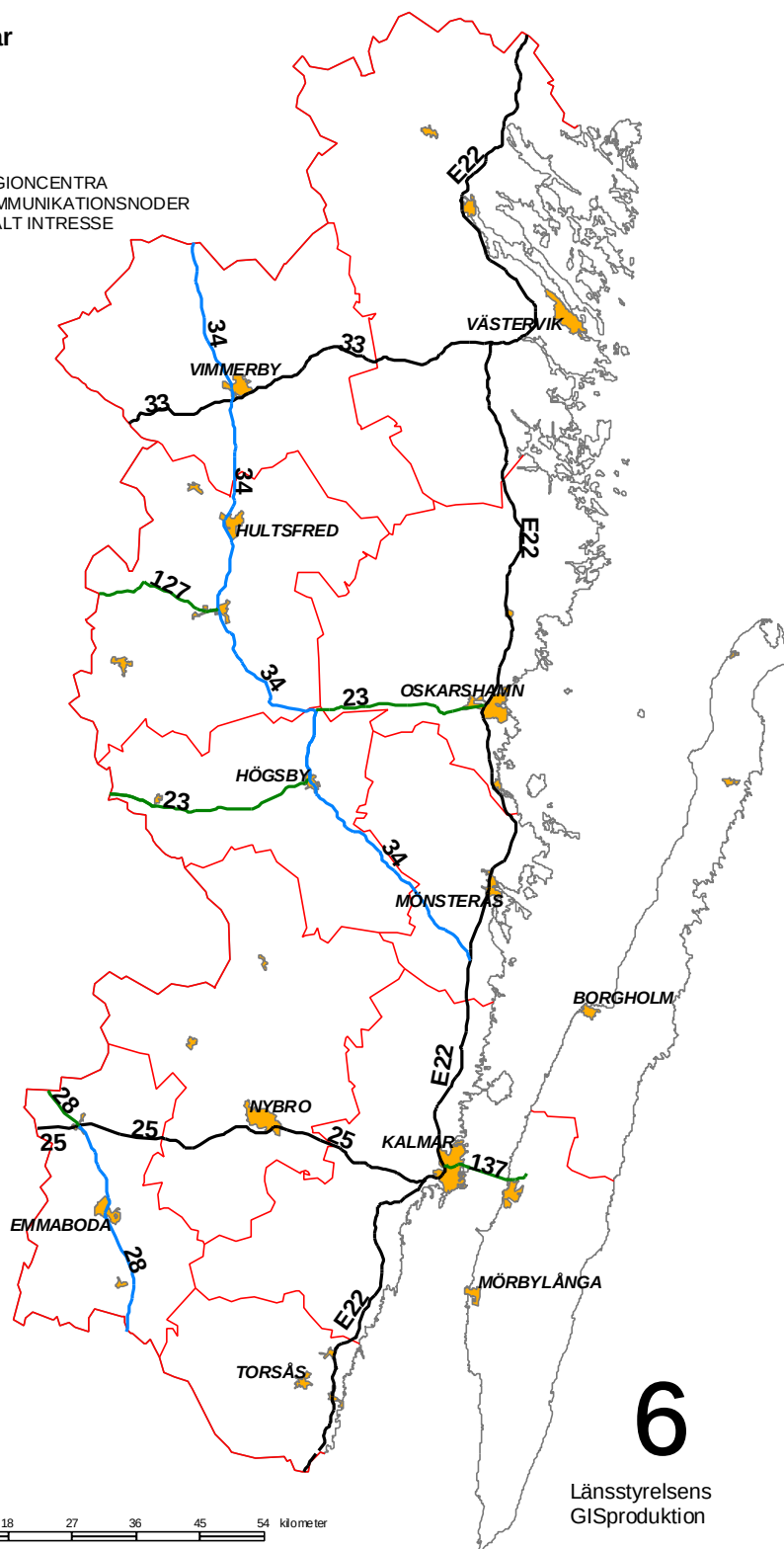
Vägverket, 0243-75000, Enh. för planering av vägtransportsystemet, Anki Ingelström
781 87 BORLÄNGE
<http://www.vv.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Gunnel Göransson
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Riksintresse vägar

Teckenförklaring

- Nri-väg
- STAMVÄGNÄT
 - LÄNK MELLAN REGIONCENTRA
 - LÄNK MELLAN KOMMUNIKATIONSODER
 - LÄNK AV REGIONALT INTRESSE

Länsstyrelsens
GISproduktion

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, **kommunikationer**, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Banverkets ansvarsområde.

Banverket pekar i beslut 2000-04-06 om **Järnvägar av riksintresse** ut två befintliga järnvägssträckningar i länet som riksintresse för kommunikationsanläggning. Stomnätet utgör i sin helhet riksintresse, där Kust till Kustbanan (Kalmar – Göteborg) är en del av det. Länsjärnvägar räknas i vissa särskilda fall som riksintressen av Banverket, och sträckningen Nässjö – Oskarshamn som förbinder TEN-hamnen i Oskarshamn med stomnätet är att betrakta riksintresse.

Riksintressebedömningen, som Banverket har för avsikt att se över vart fjärde år, gäller både befintliga järnvägsanläggningar och planerade järnvägar.

D. Övrigt planeringsunderlag

Transportpolitiskt beslut 1998-06-02. Precisering av de transportpolitiska målen.

Underlag för redovisning av transportsektorns riksintressen gällande Vägverket, Banverket, Sjöfartsverket och Luftfartsverket. Boverket 1999-07-05

Stomnätsplan 1998-2007. Banverket 1998-03-06

Plan för infrastrukturen 1998 - 2007 för Kalmar län.

Järnvägar av riksintresse, plus bilaga. Banverkets beslut 2000-04-06

Effektredovisning av åtgärder i fastställd stomnätsplan 1998 - 2007 och fastställda länsplaner 1998 - 2007.

Den fysiska infrastrukturen för kommunikationer i sydlänen. Sydlänen nov. 1995.

Systemplan, Småland och Blekinge, Banverket Södra regionen, 1997-04-23

Strategisk analys. Slutrapportering av regeringsuppdrag om inriktningen av infrastrukturplaneringen för perioden 2002 – 2011. SAMPLAN Rapport 1999:2

Översyn av det kapillära banverkets utvecklingsmöjligheter, Banverkets rapport 1997:5, september 1997

Kust till Kustbanan. Delen Kalmar – Värnamo. Fjb och anpassning för 160/200 km/h. Stråkstudie. Banverket 1999-05-26.

Sammanfattning. Systemanalyser inom järnvägsområdet / Högre hastigheter för persontrafik på järnväg. Banverket 2000

Vision and strategies around the Baltic Sea 2010. ISBN 91-630-3091-9

E. Myndighetskontakt

Banverket, 0243 44 50 00, Järnväg och samhälle, Olle Olsson

781 85 BORLÄNGE

<http://www.banverket.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Gunnel Göransson

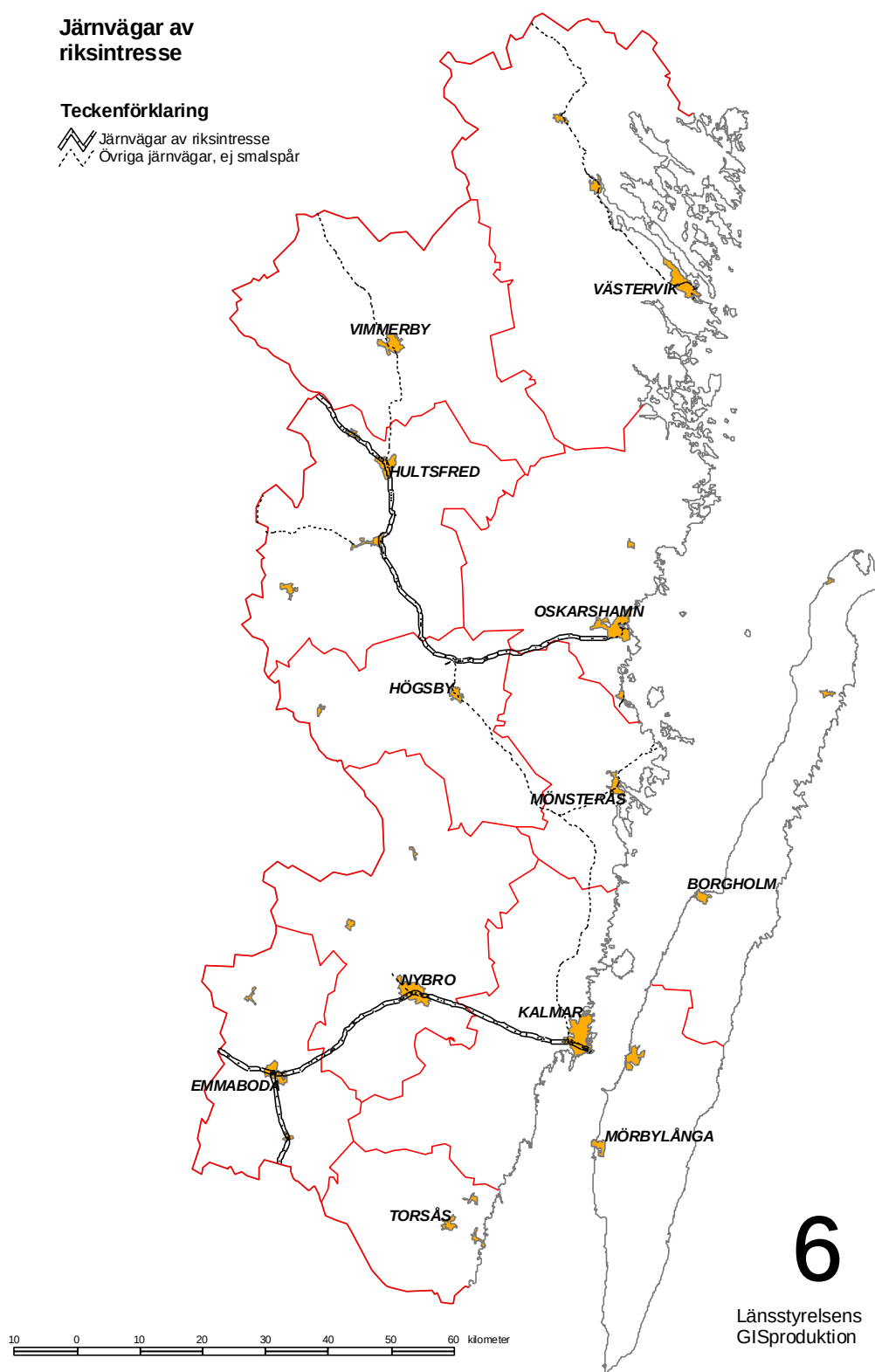
391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

Järnvägar av riksintresse

Teckenförklaring

- Järnvägar av riksintresse
- Övriga järnvägar, ej smalspår

6

Länsstyrelsens
GISproduktion

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, **kommunikationer**, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Sjöfartsverkets ansvarsområde. Under år 2000 görs en översyn av riksintressena.

Sjöfartens intresseområden, PBL / NRL -underlag nr 17, redovisar farledsförträngning i Kalmar sund och trafiksepareringssystem syd Öland, som riksintressen.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Sjöfarten omfattar handelssjöfart, fiskesjöfart och fritidsbåtssjöfart. Sjöfartens anläggningar och trafikintressen utgörs i huvudsak av hamnar, farleder, passager till havs, ankrings- och förtöjningsområden samt kanaler.

Länsstyrelsen har i yttrande till Banverket ansett att hamnen i Oskarshamn är att betrakta som riksintresse. Beslut i frågan från Sjöfartsverket väntas under år 2000.

D. Övrigt planeringsunderlag

Sjöfartens intresseområden, PBL/NRL-underlag 17 Kartredovisning med beskrivningar.

Sjöfarten i den fysiska planeringen, PBL/NRL-underlag 16 Promemoria med myndighetscirkulär.

Sjöfarten i kommunernas planering, NRL-underlag 11 Exempel och beskrivningar.

Allmänna hamnar och allmänna farleder, Sjöfartsverkets författningssamling. SJÖFS 1988:5

Fysisk planering av kustvatten och hav, Havsresursdelegationen, Naturvårdsverket, Planverket, 1985:4.

Kust och hav i översiktsplaneringen; sammanställning av metoder och kunskaper, Boverket PBL /NRL underlag nr 42.

E. Myndighetskontakt

Sjöfartsverket, 011-191 000

601 78 NORRKÖPING
<http://www.sjofartsverket.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000

Planfunktionen, Gunnel Göransson
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

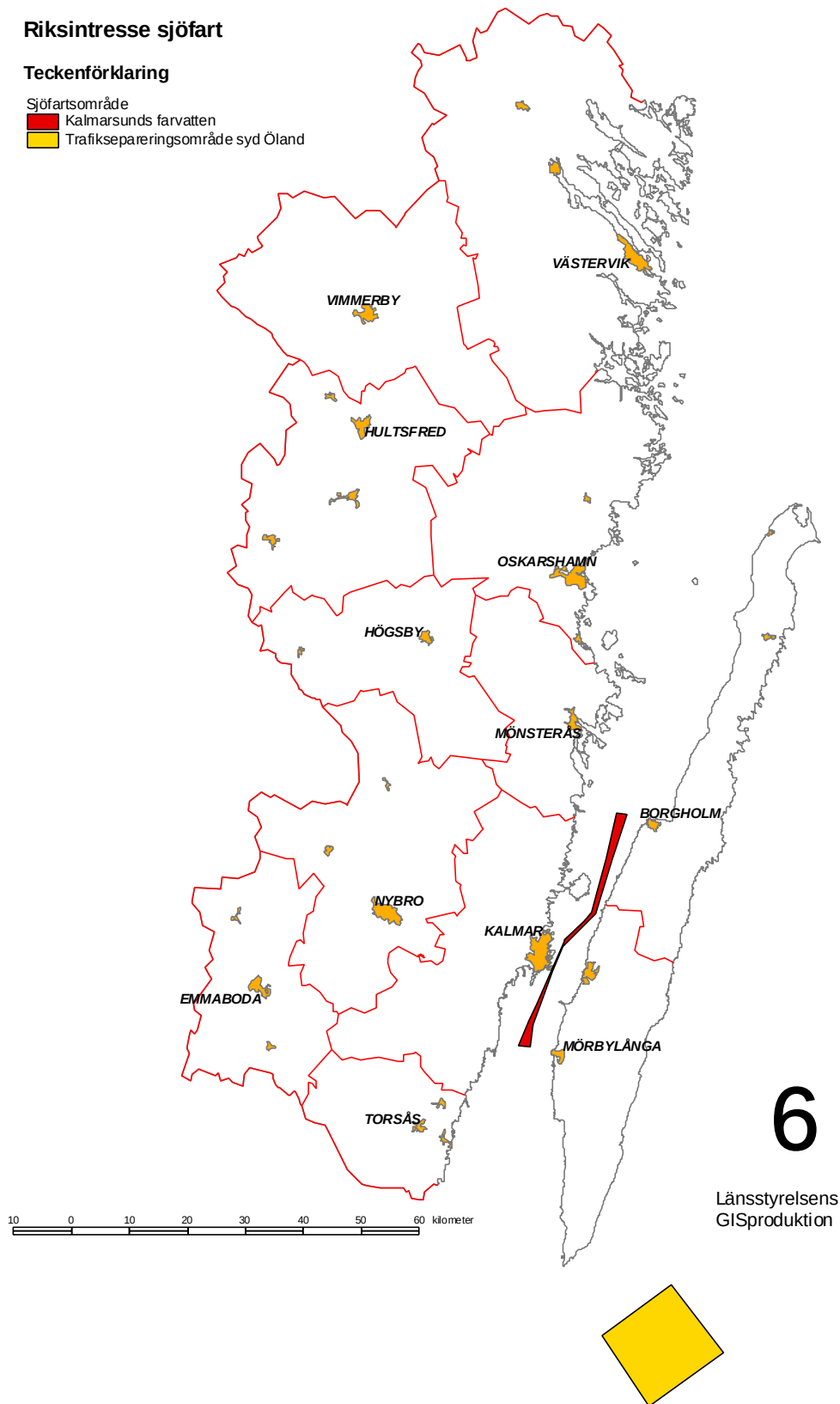
Riksintresse sjöfart

Teckenförklaring

Sjöfartsområde

 Kalmarsunds farvatten

 Trafiksepareringsområde syd Öland

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, **kommunikationer**, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Luftfartsverket är den centrala myndighet som enligt MB-förordningen skall peka ut områden av riksintresse för flyget. Enligt Luftfartsverkets skrivelse 1996-06-28, **Flygets riksintressen**, anses Kalmar flygplats vara av riksintresse. Luftfartsverket har i remissversionen, 1994-12-29, av ovanstående skrivelse föreslagit att riksintresset skall omfatta det hinderfria området kring flygplatsen. Riksintresset omfattar även bullerstörda områden. Av prop. 1996/97:53 framgår under pkt 4.4.4 **Minskat buller invid trafikinfrastruktur** att ny bostadsbebyggelse i områden som är utsatta för flygbuller över riktvärdena för de långsiktiga målen inte är lämpligt.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Länsstyrelsen har i sitt remissvar 1995-02-15 till Luftfartsverket bl.a. föreslagit att ett planeringsunderlag bör enkelt och allmänt förklara hur flygplatser i olika kategorier fungerar med alla dess kringfunktioner. Lokalt kan det vara värdefullt att de kvaliteter och speciella förutsättningar blir belysta som är viktiga att slå vakt om för att området skall bibehålla sin lämplighet för luftfart, d v s områdets betydelse för verksamheten. Verksamhetens inverkan på omgivningen och behov av restriktionsområden, redovisat som bullerutbredning och frihöjdsytor på kartmaterial, är viktig information som kan omsättas i rekommendationer för markanvändning i kommunernas översiktsplaner.

D. Övrigt planeringsunderlag

Flygets riksintresse. Luftfartsverket 1996-06-28

Vindkraften och luftfarten. Luftfartsverkets underlagsmaterial för tillämpning av PBL och NRL, 1998-04-24

Kalmar flygplats, dispositionsplan 1990, Luftfartsverket 1991-04-12

Kalmar flygplats, skydd för flygplatsens säkerhet, användbarhet och utvecklingsmöjligheter, Luftfartsverkets skrivelse 1991-04-18

Planering för flygplatser, Boverket 1990. Sammanställning över gällande författningar

Luftfartsverkets rapport 1993-01-15 Uppdrag för inriktning av långsiktiga planeringen

En modell för redovisning av en flygplats fysiska framtid, Luftfartsverket 95-12-28

Frågor och svar om flyg, samhälle och miljö. Luftfartsverket 1996

Luftfartsverkets övergripande miljöutredning, 1999

Infrastrukturinriktning för framtida transporter. Proposition 1996/97:53

Underlag för redovisning av transportsektorns riksintressen gällande Vägverket, Banverket, Sjöfartsverket och Luftfartsverket. Boverket 1999-07-05

De mindre flygplatserna. Underlag för länsplanering 80, 1979:4

Bestämmelser för civil luftfart – Flygplatser (BCL-F)

E. Myndighetskontakt

Luftfartsverket, 011-192 000, Luftfart och samhälle, Perolof Olsson
601 79 NORRKÖPING
<http://www.lfv.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Gunnel Göransson
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, **kommunikationer**, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Post- och Telestyrelsen är den centrala myndighet som enligt förordningen 1998:896 skall peka ut områden av riksintresse för tele- och radiokommunikationer.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Post- och telestyrelsen har inte fattat något beslut om riksintressen för tele- och radiokommunikationer och det är osäkert huruvida något sådant är adekvat i sammanhanget. De tekniska förutsättningarna på teleområdet har drastiskt förändrats det senaste decenniet, antalet operatörer på marknaden har ökat. Post- och Telestyrelsen bedriver en viss beredskapsplanering. Radiolänkstråk kan innebära restriktioner för annan verksamhet, t.ex. nya vindkraftverk eller höga byggnader.

D. Övrigt planeringsunderlag

Länsstyrelsen i Uppsala län har tillsammans med televerket och planverket utarbetat **Telekommunikationer i den fysiska planeringen. NRL-underlag 14**. Rapporten beskriver hur anläggningar för telekommunikation påverkar och ställer krav på den fysiska miljön och visar exempel på hur televerket och dess regionala enheter kan ta fram underlagsmaterial för den fysiska planeringen.

Televerkets planeringskarta för länet, 1989 (1:250 000). Dessutom finns det kartor i skala 1:50 000 över vissa tätorter. Kartorna finns i länsstyrelsens planarkiv.

E. Myndighetskontakt

Post- och telestyrelsen, 08-678 55 00, Nils Herzberg
Box 5398
102 49 STOCKHOLM
<http://www.pts.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Gunnel Göransson
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, **vattenförsörjning** eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Naturvårdsverket är den centrala myndighet som enligt MB-förordningen ska ange anspråk på riksintressen för vattenförsörjning. Något beslut har inte fattats om anspråk på riksintressen.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Länsstyrelsen i Kalmar län har i ett sammanhang (utbyggnad av väg E22 söder om Kalmar) uttalat att Nybroåsen väster om Vassmolösa bör bedömas som riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Åsen fungerar i detta avsnitt både som vattentäkt och produktionsanläggning (konstgjord infiltration) för hela Kalmars behov av vatten. Diskussioner har förts om att knyta även angränsande kommuner till denna resurs.

Länsstyrelsen avser att under år 2000 lämna in en ansökan till Naturvårdsverket om att få Nybroåsen utpekad som riksintresse för vattenförsörjning.

Länsstyrelsen har den 9 november 1998 upprättat en policy för det långsiktiga skyddet av Nybroåsen för vattenförsörjningsändamål.

D. Övrigt planeringsunderlag

"Vattenplanering" Rapportmapp med arton häften. PBL/NRL-underlag nr 46. Naturvårdsverket och Boverket.

Hydrogeologisk karta för Kalmar län SGU 1981 redovisar kommunala och större enskilda vattentäkter, skyddsområden m m, bedömning av grundvattenförhållanden i jordlagren samt möjligheter till uttag av grundvatten i berggrunden.

Jordbruksbevattning H-län, K-konsult + projektgrupp 1984, om vattenbehov / tillgångar, principlösningar, områdesvisa idéförslag, konkurrerande intressen, kostnadsaspekter; omfattar Mönsterås, Kalmar, Torsås, Borgholm och Mörbylånga kommuner.

Kalmar kommun, Generalplan för vattenförsörjning, K-konsult 1985.

Vattnet i kommunal planering, PBL/NRL-underlag nr 20, Naturvårdsverket, Boverket

SVENSK VATTENDATABEREDSKAP Exemplet Motala ströms flodområde, utredning av samarbetsgruppen för vattendataberedskap, Naturvetenskapliga forskningsrådet, Stockholm, 1985:60.

VATTEN resurser - användning - problem, ett försök till hydrologisk helhetssyn
av Malin Falkenmark, FRP underlagsmaterial nr 2:79.

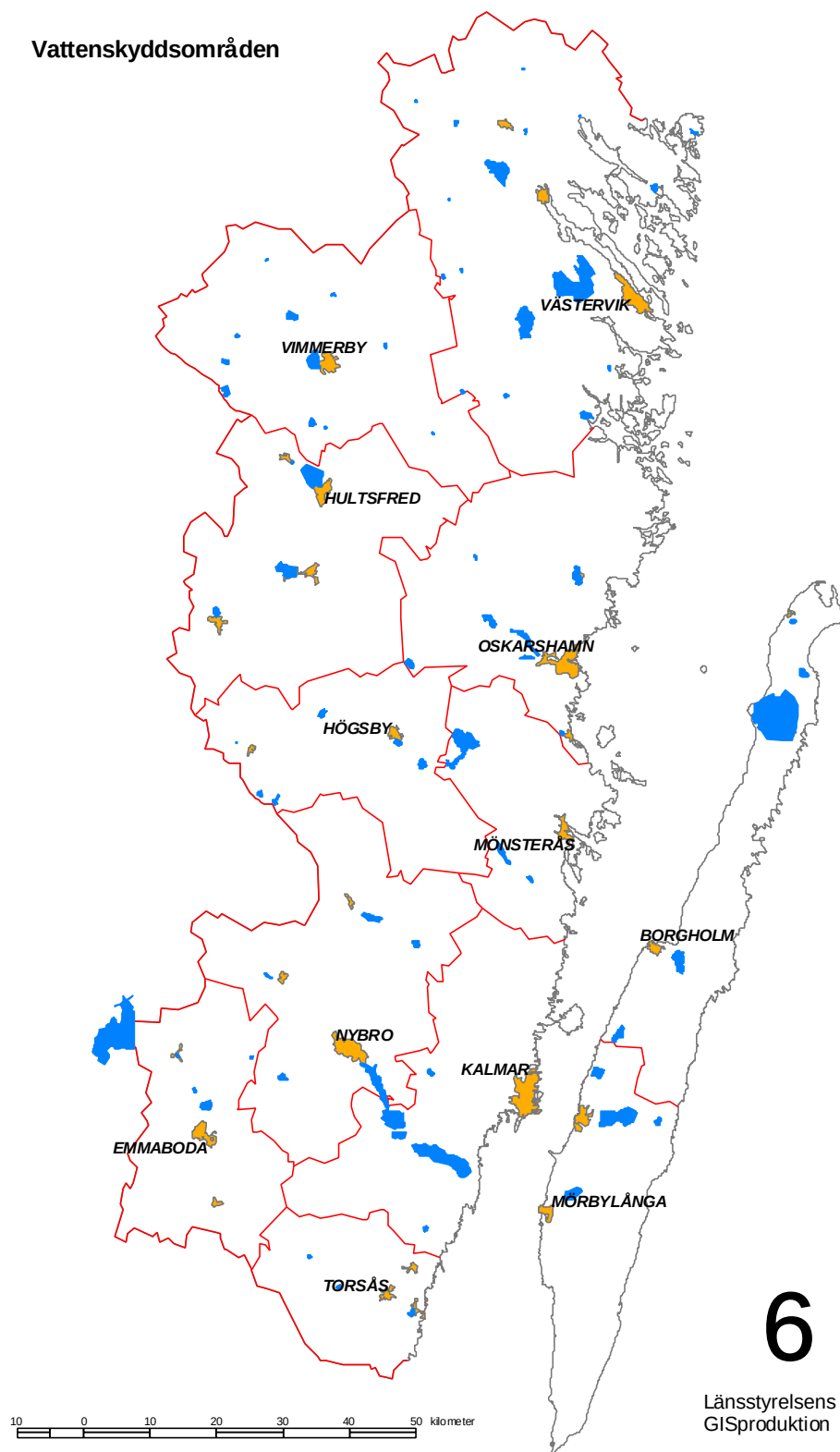
Länsstyrelsen informerar 1989:12. Skyddat vatten - Fastställda skyddsområden för grundvattentäkter.

Länsstyrelsen i Kalmar län 1998-11-09. Policy i fråga om det långsiktiga skyddet av Nybroåsen för vattenförsörjningsändamål.

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00
106 48 STOCKHOLM
<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funktionen för miljöskydd, Sven Andersson
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 8 §

Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller **avfallshantering** skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Naturvårdsverket resp. Statens kärnkraftsinspektion (SKI) är de centrala myndigheter som enligt hushållningsförordningen till MB skall redovisa anspråk på riksintressen för avfallshantering resp. för slutlig förvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Varken Naturvårdsverket eller SKI har fattat något beslut om sådana områden inom resp. ansvarsområde.

C. Länsstyrelsens synpunkter m. m.

Det är inte klarlagt vad riksintessebegreppet för avfallshantering innebär. Tänkbara riksintressen kan t ex vara större anläggningar för behandling av miljöfarligt avfall. Exempelvis i Emmaboda för förvar av glasbrukens miljöfarliga avfall från Emmaboda, Nybro och Lessebo (G-län) kommuner.

Underlag för angivande av områden av riksintresse för slutlig förvaring av använt kärnbränsle torde framkomma i samband med pågående utredningsarbete som bedrivs av Svensk kärnbränslehantering AB (SKB).

Interkommunala samarbeten för behandling av hushållsavfall förekommer för närvarande mellan Kalmar-Nybro-Borgholm, Mönsterås-Västervik, Hultsfred-Linköping respektive Vimmerby-Linköping.

Koncessionsnämndens och länsstyrelsens tillstånd för avfallsanläggningar utgör underlagsmaterial beträffande regionala anläggningar.

D. Övrigt planeringsunderlag

” **Aktionsplan Avfall** ”. Rapport 4601 utgiven av Naturvårdsverket.

Kartering av äldre avfallsupplag, naturvårdsverkets rapport 3164. Kartering utförd i hela länet. Platserna för de gamla avfallsupplagen införda i GIS utom för Västerviks k:n.

SNV Allmänna råd, **Kommunal avfallshantering** enligt 91:1 renhållningslagen

SNV Allmänna råd, **Slam från kommunala avloppsreningsverk** enligt 91:13

SNV rapport 3857, **Gamla avfallsupplag. Metodik för inventering och riskklassificering**

Naturvårdsverket, rapport 4610. **Deponering av avfall.** Allmänna Råd 1997.

Naturvårdsverket, rapport 4474. **Sluttäckning av avfallsupplag**

Naturvårdsverket, Rapport 4564. **Geologiska barriärer för avfallsupplag**

Naturvårdsverket, rapport 4451. **Konflikter vid lokalisering**

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00

106 48 STOCKHOLM

<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Funktionen för miljöskydd, Nina Hansson

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

A. Lagtext, MB 3 kap 9 §

Mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen.

Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för **totalförsvarets anläggningar** skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

B. Anspråk på riksintresse från central myndighet

Centrala förvaltningsmyndigheter är Försvarmakten och Överstyrelsen för civil beredskap (ÖCB), såvitt avser anläggningar inom resp. myndighets ansvarsområde.

ÖCB hänvisar i yttrande 1996-12-17 till **Civil beredskap i fysisk planering**, PBL/NRL underlag 32, där det på sidan 17 talas om att det är av **synnerligen vikt** att tillbörlig beredskapshänsyn tas vid planering och genomförande av åtgärder inom riskområden för risknivå 1 och 2 enligt regionala mål och riskanalysen.

C. Länsstyrelsens synpunkter m.m.

Av 1996 års försvarsbeslut framgår att totalförsvaret ska utformas mot bakgrund av ett vidgat säkerhetsbegrepp som även omfattar hot som inte är militära. Nytt inriktningsbeslut fattades våren 1999. Vissa följdbeslut behandlas f.n. (v 2000) av riksdagen.

Totalförsvaret omfattar både de förberedelser som måste ske inom samhället i fred för att vi ska kunna bemästra svåra påfrestningar och hela den verksamhet - civilt försvar och militärt försvar - som skall bedrivas vid höjd beredskap. Med utgångspunkt från detta bör samhällets satsningar och åtgärder för att förebygga och hantera hot och risker i fred och under höjd beredskap präglas av en helhetssyn.

Det finns underlag av hemlig natur som inte kan redovisas öppet och som kan komma att hävdas som riksintresse. Hänsyn till detta måste tas i den kommunala och regionala planeringen och samråd tas med Försvarmakten före större byggnationer t.ex. utbyggnad av vindkraftverk.

En kommunal riskinventering måste upprättas som underlag för att redovisa riskfaktorer i översiktsplanen. Myndigheterna tar därefter ställning till om en anläggning under prövning går att förena med den för området gällande översiktsplanen.

D. Övrigt planeringsunderlag

Försvarmaktens underlag rörande flottilflygplatser och vissa målplatser för tillämpningen av NRL och PBL. Fortifikationsförvaltningens skrivelse 900103.

Civil beredskap i fysisk planering, PBL/NRL-underlag nr 32, 1989.

Robusthet i den fysiska miljön. Överstyrelsen för civil beredskap - Boverket 1998.

Försvarmaktens underlag rörande övnings- och skjutfält för tillämpningen av NRL och PBL. Fortifikationsförvaltningens skrivelse 890309.

Försvarsmaktens deltagande i fysisk planering, PBL/NRL-underlag nr 47

Beredskapshänsyn i planering och samhällsutveckling, Exempelsamling 1 och 2.

Boken om översiktsplan Del III, sidorna 20 -24 om "Civil beredskap".

Kommunens beredskap. Handbok, 1998.

Riskhänsyn - om hälsa och säkerhet i planer och beslut. PBL/NRL-underlag nr 36.

Råd och tips om säkerhetsskyddet i länets kommuner Kommunförbundet i Stockholms län.

Ett säkrare samhälle. Hot- och riskutredningens delscenarier och slutbetänkande, SOU 1995:19

Riskhantering i ett samhällsperspektiv, Processen, Räddningsverket 1997

Riskhantering i ett samhällsperspektiv, Riskinventeringen, Räddningsverket 1997

Totalförsvarets författningshandbok (TFH) Fritzes förlag

E. Myndighetskontakt

ÖCB, 08-691 10 00

Box 47333

100 74 STOCKHOLM

<http://www.ocb.se>

Försvarsmakten, 08-788 75 00

107 85 STOCKHOLM

<http://www.mil.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Försvarsfunktionen, Ulf Sandeberg

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

MB 4 kap 1 §

De områden som anges i 2-7 §§ är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd i dessa områden endast om det inte möter något hinder enligt 2-7 §§ och om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna i första stycket och 3-6 §§ utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret. Om det finns särskilda skäl utgör bestämmelserna inte heller hinder för anläggningar för utvinning av sådana fyndigheter av ämnen eller material som avses i 3 kap 7 § andra stycket.

MB 4 kap 2 §

Inom följande områden skall **turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen** särskilt beaktas vid bedömning av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön:

-
- **Kustområdena och skärgårdarna i Småland och Östergötland från Oskarshamn till Arkösund**
- **Öland**
-

MB 4 kap 3 §

Inom kustområdena och skärgårdarna (...) i Småland och Östergötland, **från Simpevarp till Arkösund (...)** samt **på Öland** får **anläggningar** som avses i 17 kap 1 § 1-11 och 17 inte komma till stånd.

MB 4 kap 4 §

Inom kustområdena och skärgårdarna (...) **från Brofjorden till Simpevarp (...)** får **fritidsbebyggelse** komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Om det finns särskilda skäl får dock annan fritidsbebyggelse komma till stånd, företrädesvis sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov eller avser enkla fritidshus i närheten av de stora tätortsregionerna.

Inom områden som avses i första stycket får **anläggningar** som avses i 17 kap 1 § 1-7 och 10-11 komma till stånd endast på platser där det redan finns anläggningar som skall prövas enligt angivna lagrum.

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

MB 4 kap 6 § första stycket.

Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i nationalälvarna Torneälven, Kalixälven, Piteälven och Vindelälven med tillhörande vattenområden, källflöden och biflöden samt i följande vattenområden med tillhörande käll- och biflöden:

-
- **Emån**
-

Första och andra styckena gäller inte vattenverksamhet som förorsakar endast obetydlig miljöpåverkan.

C. Länsstyrelsens synpunkter m m

Utifrån lagtexten ovan samt propositionen 1985/86:3, Lag om hushållning med naturresurser m.m. gjorde Länsstyrelsen avgränsningen av kustzonen. Detta skedde i samråd med berörda kommuner. Kommunerna har i sina översiktsplaner närmare detaljredovisat områdena. Länsstyrelsen har godtagit kommunernas redovisning.

Vattenområde enligt MB 4 kap 6 § definieras (numera) på det sätt som anges i MB 11 kap 4 §: "Med vattenområde avses ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd." Emåns vattenområde omfattar enligt Länsstyrelsens tolkning förutom Emåns huvudfåra även alla källflöden och biflöden i de delar de har vattenföring året om.

D. Övrigt planeringsunderlag.

Fastställande av kommungränser i allmänt vattenområde i Kalmar län.

Regeringsbeslut 1989-01-19.

Kust och hav i översiktsplaneringen. PBL/NRL-underlag 42, ISBN 917147 088-3

ÖP-analys kust och hav, en utvärdering av kustkommunernas översiktsplaner.

PBL/NRL-underlag 37.

E. Myndighetskontakt

Naturvårdsverket, 08-698 10 00

106 48 STOCKHOLM

<http://www.environ.se>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000, Planfunktionen, Lennart Weiman

Funktionen för naturvård, Stefan Svenaeus

391 86 KALMAR

<http://www.h.lst.se>

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet

Katalog H 2000

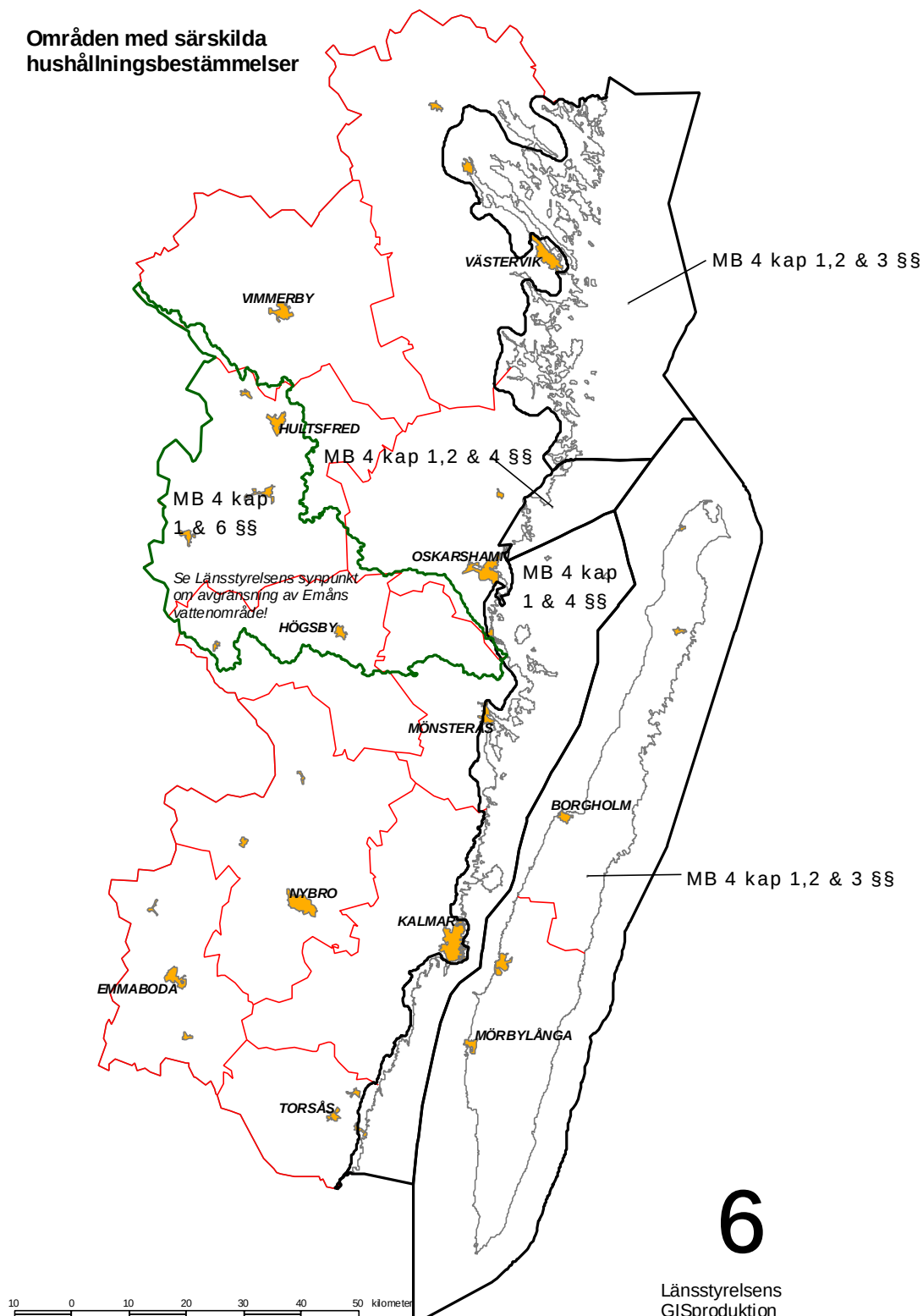
Rev. 2000-04-20

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet

Katalog H 2000

Rev. 2000-04-20

Områden med särskilda
hushållningsbestämmelser

Natura 2000

Medlemsländerna inom Europeiska Unionen, EU, bygger för närvarande upp ett nätverk av värdefulla naturområden som är av särskilt intresse från naturvårdssynpunkt. Nätverket kallas Natura 2000. Syftet är att värna om naturtyper och livsmiljöer (habitat) för de arter som EU-länderna har kommit överens om är av gemensamt intresse.

Natura 2000 har tillkommit med stöd av EG:s habitat- och fågeldirektiv. EG-direktiven är en form av EU-lagar som medlemsstaterna är skyldiga att tillämpa på nationell nivå. Direktiven binder medlemsstaterna till ett visst mål men ger de nationella myndigheterna rätt att välja hur målen ska uppnås.

Nätverket ska vara färdigutbyggt år 2004, och då kommer flera tusen värdefulla naturområden inom EU att ingå. I dessa ska bevarandevärda arter och naturtyper bevaras för framtiden. Sverige måste, liksom övriga medlemsländer, se till att nödvändiga bevarandeåtgärder vidtas i områdena så att de naturtyper och arter som finns i områdena upprätthålls i "gynnsam bevarandestatus". Vad detta innebär är närmare beskrivet i direktivet. I Sverige kommer merparten av områdena (dock långt ifrån alla) på ett eller annat sätt att vara skyddade med stöd av miljöbalken.

Skapandet av Natura 2000 är en av EU:s viktigaste åtgärder för att bevara biologisk mångfald. Det är unionens bidrag till förverkligandet av intentionerna i bl.a. Bernkonventionen och konventionen om biologisk mångfald.

I nuläget är 20 områden i Kalmar län beslutade som s.k. särskilda skyddsområden enligt fågeldirektivet. År 2004 ska nätverket vara färdigbyggt och då ska EU-kommissionen fastställa en lista med områden utpekade enligt habitatdirektivet. Dessa områden ska regeringen sedan fastställa som s.k. särskilda bevarandeområden. Antalet föreslagna områden enligt habitatdirektivet i länet uppgår i nuläget till 93 st. Länsstyrelsen i Kalmar län har 2000-03-10 föreslagit till Naturvårdsverket att ytterligare ett 30-tal områden ska ingå i Natura 2000.

Planeringsunderlag.

Svenska Naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000, Naturvårdsverket 1997. I denna bok redovisas samtliga naturtyper, geologiska formationer och växtsamhällen som ingår i habitatdirektivets bilaga 1 och som förekommer i Sverige.

Svenska arter i Natura 2000, ArtDatabanken och Naturvårdsverket 1999 (arbetsnamn, under publicering). I denna bok presenteras utförliga beskrivningar av de arter i habitatdirektivets bilaga 2 och 4 som förekommer i Sverige.

NATURA 2000 vi förvaltar vårt naturarv, EUROPEISKA KOMMISSIONEN GD XI - Miljö, Kärnsäkerhet och Civilskydd. 2000

Myndighetskontakt

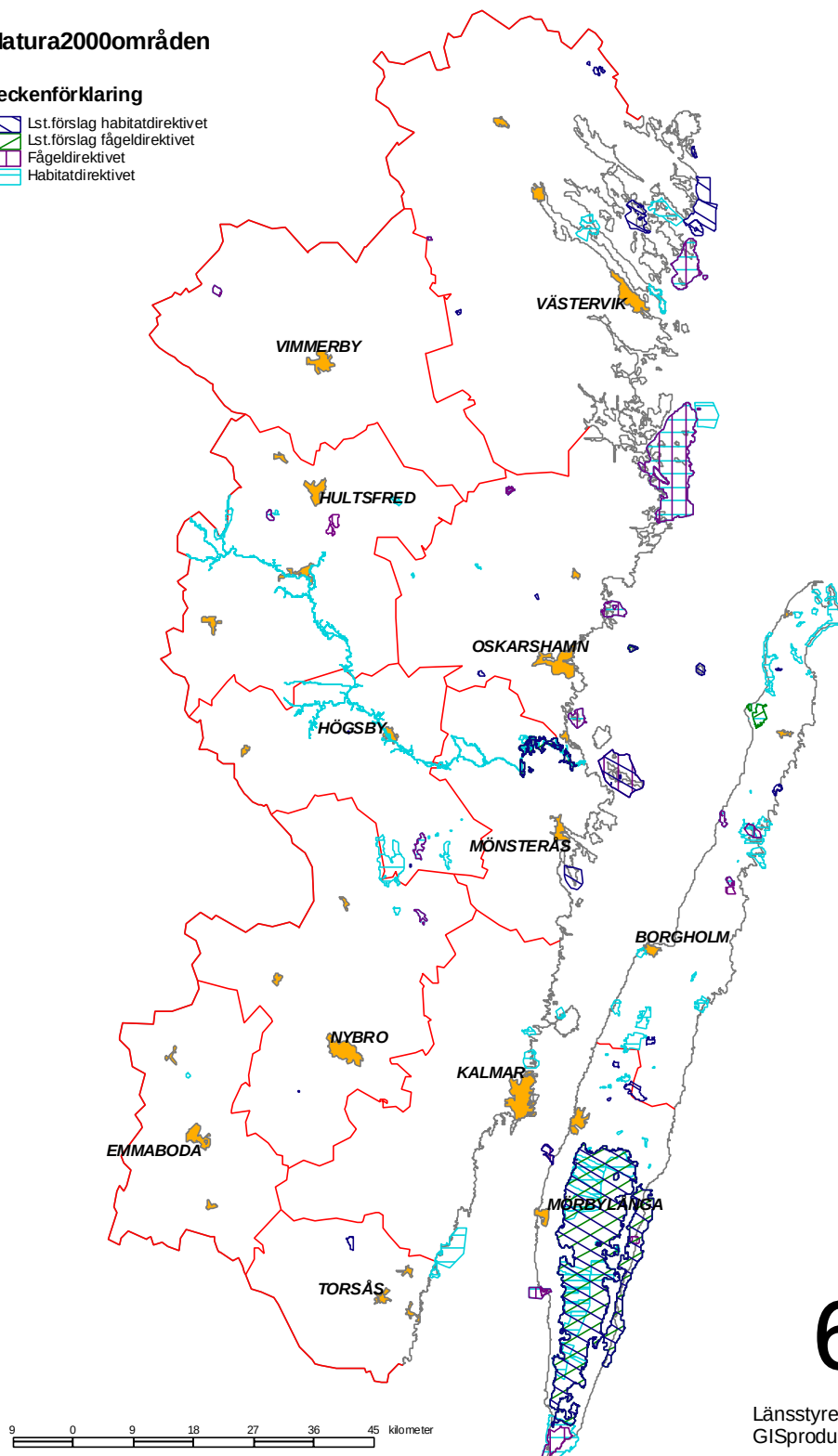
Naturvårdsverket, 08-698 10 00
106 48 STOCKHOLM
<http://www.environ.se> (Natur & Naturvård, Natura 2000)
<http://europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm>

Länsstyrelsen Kalmar län, 0480-82000,
Funk. för naturvård, Tomas Järnetun
391 86 KALMAR
<http://www.h.lst.se>

Natura2000områden

Teckenförklaring

- Lst.förslag habitatdirektivet
- Lst.förslag fågeldirektivet
- Fågeldirektivet
- Habitatdirektivet

Länsstyrelsens
GISproduktion